

Directa

setmanari de comunicació

Núm 350 19 de febrer de 2014 1,70 €

La Generalitat cuina una llei a mida per Ferran Adrià

El projecte del Bulli 1846 pretén plantar un edifici de 4.000m² al bell mig d'un espai protegit del cap de Creus

PÀGINES 6-8

2-4

'Tested in combat':
Israel utilitza els territoris ocupats com a laboratori de la indústria militar

9

La fiscalia constata els vincles entre els responsables de l'**atac a la sala Stroika** i partits d'ultradreta

Miralls

Daniel Pont Martín:
"La presó només serveix per mantenir l'ordre social hegemònic"

16

Sergi López: "Corren temps difícils, però estem obligats a ser lúcids i a replantejar el nostre rumb"

ESTIRANT DEL FIL

Negocis Ocults presenta un nou informe sobre les relacions militars i de seguretat entre Israel i l'Estat espanyol. L'informe, elaborat per Alejandro Pozo, Camino Simarro i Oriol Sabaté, és una continuació del que es va presentar el 2009 i analitza les relacions, cada vegada més estretes, entre el govern espanyol i les seves forces de seguretat i la indústria militar i de seguretat de l'Estat d'Israel.

LLIBERTATS // ISRAEL UTILITZA LA MARCA 'PROVAT EN COMBAT' COM A SEGELL DE QUALITAT PER VENDRE ARMES, TECNOLOGIA I FORMACIÓ EN SEGURETAT

Palestina: laboratori de la indústria militar israeliana

Manel Ros

@manelrosalvador

La campanya Negocis Ocults presentarà un nou informe, el 20 de febrer a Barcelona, sota el títol *Defensa, Seguretat i Ocupació com a negoci. Relacions comercials militars, armamentístiques i de seguretat entre Espanya i Israel*. L'informe, al qual ha tingut accés la **DIRECTA**, és una continuació de l'estudi presentat el 2009, que parlava sobre les exportacions de l'Estat espanyol a Israel. Aquest cop, però, l'informe va més enllà i no només ofereix una visió, amb diverses dades i informacions, de les exportacions de l'Estat espanyol a Israel, sinó també de les relacions en matèria de seguretat i defensa, tant a nivell públic com privat. A més, posa un èmfasi especial en les importacions que fa l'Estat espanyol de productes israelians relacionats amb aquesta matèria.

Israel ha signat setze acords militars amb l'Estat espanyol durant els darrers quinze anys

Una de les novetats que presenta l'informe és la constatació que les empreses i els productes de seguretat i defensa israelians tenen un pes molt més gran dins l'Estat espanyol que a l'inrevés. La indústria armamentística d'Israel depèn, en gran mesura, de les vendes a l'exterior. De fet, Israel exporta el 75% de la producció armamentística fora de les seves fronteres. La demanda

interna -tot i ser un dels estats més militaritzats del món- no pot donar sortida a tot allò que s'hi produeix. Malgrat els problemes que han tingut a l'hora d'obtenir dades concretes per elaborar l'informe, aquest revela que Israel s'ha convertit en un dels principals exportadors d'armes del món i que, si es té en compte la seva població, segons l'estudi, no hi ha cap mena de dubte que és el primer exportador mundial d'armes per habitant del món.

AUGMENT DE LES IMPORTACIONS

L'informe també denuncia que, a l'Estat espanyol, les importacions d'armes no estan subjectes a cap mena de control legal, cosa que, en el cas d'Israel, si es té en compte el seu paper militar, pren una altra dimensió. Segons el balanç d'estadístiques de les duanes d'"armes lleugeres", les importacions de l'Estat espanyol arriben als 115,8 milions d'euros durant la darrera dècada. Dins aquesta tipologia, destaca la categoria d'armes 9306, on podem trobar "bombes, granades, torpedes o míssils". Les dades de l'informe mostren clarament que l'Estat espanyol s'està convertint en un client cada cop més important per Israel.

Les relacions militars entre l'Estat espanyol i Israel han augmentat de manera exponencial els darrers anys, sobretot a partir de l'any 2008, arran de la signatura de diversos contractes de cooperació entre els dos estats. També hi ajuda el fet que les exportacions d'Israel a l'Estat espanyol estan exemptes de taxes frontereres des de l'1 de gener de 1993. La relació entre ambdós estats en aquest camp ha estat molt fluïda els darrers anys. Israel ha signat setze acords militars amb l'Estat espanyol durant els

darrers quinze anys. L'últim ha estat el del desembre de 2012 sobre com "combatre el terrorisme, el crim organitzat, el blanqueig de diners, el crim cibernètic i el comportament criminal en general". L'informe relaciona aquest acord amb la forta presència dels serveis secrets israelians a Barcelona els darrers anys.

Un dels motius principals d'aquest augment ha estat el Programa Especial d'Armament (PEA) per la compra de míssils *Spike* i les seves llançadores a l'empresa israeliana Rafael. L'any 2006, l'exèrcit de terra espanyol va signar aquest programa, valorat en més de 360 milions d'euros, que van directament

Míssils 'Spike' comprats per l'exèrcit de terra espanyol / ARXIU WIKIPEDIA

a engrandir els beneficis de l'empresa esmentada. La signatura d'aquesta compra es va fer efectiva durant els bombardejos sobre el Líban, l'estiu de 2006.

Entre el desembre de 2008 i el gener de 2009, durant l'anomenada operació Plom Fos contra la Franja de Gaza -un atac per terra i aire amb bombes de fòsfor que va destruir cases, hospitals, escoles i infraestructures i amb un balanç, segons la Plataforma Aturem la Guerra, de 1.400 persones mortes als territoris palestins i 20.000 desplaçades-, l'Estat espanyol va multiplicar les exportacions i les importacions amb Israel. Segons les informacions de les duanes presentades

ESTIRANT DEL FIL

75%

Israel exporta el 75% de la seva producció armamentística fora de les seves fronteres

115,8

L'Estat espanyol ha comprat 'armes lleugeres' per valor de 115,8 milions d'euros a Israel durant la darrera dècada

360

L'exèrcit de terra espanyol ha signat un programa per la compra de míssils 'Spike' valorat en més de 360 milions d'euros

a l'informe, l'Estat espanyol va vendre armes per un valor de 200.330 euros el desembre de 2008 i per un valor de 67.000 euros el gener de 2009. Durant els dos mesos següents, l'Estat espanyol va importar més de deu milions de municions i projectils d'Israel.

PROVAT EN COMBAT

Una de les conclusions de l'informe és que Israel ha convertit els territoris palestins ocupats en un laboratori de proves per experimentar amb les armes que produeix la seva indústria militar, tant pública com privada. L'exportació militar ajuda l'Estat d'Israel -amb una despesa militar molt alta- a abaratir el cost dels seus productes i no només a proveir la demanda interior, sinó a fer diners amb la demanda exterior, en aquest cas, del govern espanyol i les seves forces de seguretat. Mische Arens, tres vegades ministre de Defensa i ministre d'Afers Exteriors durant la dècada dels 80 i els 90, reafirmava aquesta idea quan deia que cada Estat havia de fer negoci "amb aquells productes que suposen un avantatge comparatiu"; tenia molt clar que aquest avantatge, en el cas d'Israel, eren els productes militars "perquè exigeixen tecnologia avançada, per una banda, i experiència militar, per l'altra". Arens afirmava sense embuts que Israel era l'Estat del món més dependent de la venda d'armes.

L'Estat d'Israel ha convertit l'ocupació i la persecució sistemàtica de la població palestina en un negoci rodó

Per altra banda, en la indústria militar i de seguretat internacional, el fet que els productes que es compren estiguin provats en combat és una qüestió fonamental. De fet, aquest és un dels eslògans que fan servir les empreses d'armament i seguretat que operen a l'Estat espanyol per intentar captar clientela -tant privada com de les forces de seguretat públiques. Les marques *Made in Israel* i *Provat en combat* són una manera de vendre armes, tecnologia i formació fora d'Israel. Tal com recull l'informe i reconeix Itamar Graff, conseller en cap de la delegació de defensa israeliana a l'Estat espanyol, Israel s'ha convertit en un "laboratori de mitjans de combat i de noves tecnologies de defensa" per una raó ben senzilla, segons Graff: "Per la seva lluita permanent per sobreviure". En altres paraules, l'Estat d'Israel ha convertit l'ocupació i la persecució sistemàtica de la població palestina en un negoci rodó que no només dona grans beneficis a les seves empreses, sinó que permet continuar l'escalada militar abaratint-ne els costos. ◀

Trobada entre Oriol Pujol i Simon Peres a la residència presidencial israeliana el novembre de 2011 / CDC

Israel, la Generalitat i la família Pujol: amistats perilloses

M. R.
@manelrosalvador

Sovint, la frontera entre l'àmbit militar i de defensa i l'àrea tecnològica i de desenvolupament és difusa i no se sap on comença una i acaba l'altra ni de quina manera es relacionen entre si. En aquest sentit, l'Estat d'Israel ha arribat a una sèrie d'acords amb el govern de la Generalitat de Catalunya en matèria I+D, tot i que l'informe apunta que també podrien ser iniciatives encadrades a la defensa i la seguretat.

L'informe parla de diferents exemples, entre els quals destaquen el conveni entre ACCIÓ (l'agència per la internacionalització de les empreses catalanes, adscrita al Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat) i el MATI-MOP, l'Agència Nacional d'Investigació i Desenvolupament d'Israel. També hi ha un acord entre l'Institut Weizmann i el Departament d'Economia de la Generalitat, on es parla d'intercanvi d'estudiants de doctorat i d'investigadors i de diverses col·laboracions, com per

exemple l'accés de científics israelians al sincrotró de Sant Cugat del Vallès. L'informe ressalta les fortes vinculacions entre aquest institut i el sector de defensa israelià.

Un altre exemple de la relació entre Israel i Catalunya a través de la Generalitat és l'empresa de seguretat israeliana International Security and Defense Systems (ISDS). Segons l'informe, ISDS ha estat vinculada a operacions de guerra bruta a l'Amèrica Llatina -concretament, al Salvador i Honduras- i ha gaudit de contractes molt suculets amb la Generalitat. La relació es remunta, almenys, a l'any 1986 i arriba fins a mitjans de la dècada dels 90. ISDS va elaborar estudis de seguretat per l'Oficina Olímpica de Barcelona 92 i també va establir contactes amb la Fira de Barcelona. A la llista de clients que va presentar ISDS a la Divisió de Seguretat del Comitè Organitzador Olímpic de Barcelona 92, hi apareixien els departaments d'Agricultura Ramaderia i Pesca; Indústria i Energia; Comerç, Consum i Turisme; la Direcció General de Seguretat Ciutadana i l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes.

La relació d'ISDS amb la Generalitat es va canalitzar, principalment, a través del conseller del Departament d'Agricultura del moment, Josep Miró i Ardevol. Ardevol, conegut pels seus posicionaments contra l'avortament i l'homosexualitat, va ser regidor a l'Ajuntament de Barcelona entre 1999 i 2002 i fundador d'e-cristians. En aquella època, la seva dona, Inmaculada Folchi, formava part d'ISDS Ibèrica i, alhora, era secretària general del Departament de Governació de la Generalitat, segons relata l'informe de Negocis Ocults.

Però la relació amb CIU no acaba aquí. La família Pujol i Ferrusola també tenia vincles molt forts amb les companyies privades de seguretat d'Israel. Segons l'informe, ISDS hauria prestat serveis d'espionatge i contravigilància a la família Pujol i Ferrusola, ja que, el 1992, tant Pujol com la seva família haurien estat espiaats pels serveis secrets espanyols i ISDS hauria instal·lat els sistemes electrònics que bloquejaven l'accés dels espies a les línies telefòniques del Palau de la Generalitat. ◀

ESTIRANT DEL FIL

UNIVERSITATS // L'EXECUTIU CATALÀ OBVIÀ LA POBLACIÓ PALESTINA I COL·LABORA AMB CENTRES QUE SÓN CÒMPLICES DE L'APARTEID I L'OCUPACIÓ MILITAR

Catalunya i Israel estrenyen llaços en l'àmbit acadèmic

Olga Margalef

@La_Directa

El govern d'Artur Mas busca miralls. Un dels pilars del *procés de transició nacional* és la recerca de models econòmics assumibles per la possible Catalunya independent. En aquesta empresa, l'executiu català s'ha fixat en alguna de les regions més desenvolupades dels Estats Units, en alguns països de la Unió Europea amb població similar que han assolit quotes de progrés destacables i, també, en l'Estat d'Israel. El cas d'Israel es pren com un model a seguir en els camps de la universitat, la recerca i la transferència de coneixement mitjançant empreses privades (*start-ups*) associades a universitats. Amb l'objectiu d'establir un marc de cooperació amb aquest país, una delegació encapçalada pel mateix Mas i formada per alts càrrecs de la Generalitat, representants del món empresa-

El sistema acadèmic és un dels bastions des d'on l'Estat d'Israel posa en pràctica l'apartheid amb la població àrab

ria i càrrecs directius de centres de recerca es va desplaçar a Israel el novembre de 2013. Aquesta visita va generar crítiques molt dures contra Mas per part dels grups partidaris de la campanya Boicot, Desinversions i Sancions (BDS) a Israel, que assenyalen, precisament, que el sistema acadèmic és un dels bastions des d'on l'Estat d'Israel posa en pràctica l'apartheid amb la població àrab.

INVERSIÓ DE DOS MILIONS

L'aposta és ferma i decidida. Així ho recal·lava el director de la Institució de Centres de Recerca de Catalunya (CERCA), Lluís Rovira, després de la visita del novembre, que va servir per tancar un fons de dos milions d'euros per al període 2014-2016: "Probablement, fins ara, Catalunya mai no ha fet un desembarcament de la seva ciència a l'estranger amb tant pes específic". La inversió, cofinançada pels dos executius, vol incentivar l'intercanvi entre investigadors de Catalunya i d'Israel i promoure programes de recerca comuns amb el Weizmann Institute, l'Israel Institute of Technology (Technion), la

Universitat Hebrea de Jerusalem (HUJI) i la de Tel Aviv com a centres de referència. La col·laboració anirà més enllà, ja que Israel també ha posat a disposició de les universitats catalanes algunes empreses de transferència de coneixement, per treure rendiment econòmic als avenços científics desenvolupats en el marc acadèmic.

UN PILAR DE L'APARTEID

Arran de la visita a Israel i els acords conjunts, la campanya BDS va lamentar que la Generalitat no s'interessés per conèixer la realitat palestina durant la seva visita oficial, fet que va interpretar com una mostra de menyspreu a la població que viu sota el règim d'ocupació militar. A Osona, el rebuig s'ha concretat en la campanya Complicitats que maten, que denuncia els convenis signats per la Universitat de Vic amb centres israelians, als quals considera agents no neutrals en el conflicte. La discriminació vers la població palestina és ben present a la universitat i suposa una peça més de l'apartheid. Així, tot i que representen el 20% de la població total, les palestines només sig-

nifiquen un 9,5% de tot l'estudiantat de graus i l'1% del personal acadèmic.

La HUJI, una de les universitats visitades per la delegació catalana, compta amb una base militar dins el campus i s'estén sobre territoris ocupats. Al centre, els efectius militars reben tracte preferencial i la llibertat d'expressió de l'estudiantat palestí s'ha vist vulnerada per la prohibició d'actes commemoratius de les massacres a la Franja de Gaza. Un altre dels instituts visitats, l'institut Technion, és conegut per la seva cooperació directa amb Elbit Systems, una de les empreses d'armes més importants del país. Elbit fabrica morters de fòsfor blanc, l'ús dels quals està prohibit per la Convenció de Ginebra i que van ser emprats per l'exèrcit contra la població civil el 2008. Per últim, la Universitat de Tel Aviv ha participat en 55 projectes tecnològics amb l'exèrcit d'Israel i acull diverses línies d'investigació sobre armament.

A CONTRACORRENT

L'aposta de la Generalitat de Catalunya per col·laborar amb Israel a qualsevol

preu contrasta amb els passos de la Unió Europea, que, el juliol de 2013, va anunciar que no subvencionaria projectes de recerca que col·laboressin amb l'ocupació il·legal de territoris palestins. La decisió va generar fortes tensions entre la UE i Israel, que van estar a punt de deixar-lo fora d'Horizon 2020, el programa europeu de recerca més important, dotat amb 80 bilions d'euros. El boicot acadèmic promogut l'any 2005 per la societat civil palestina s'inspira en el que es va practicar contra el règim d'apartheid sud-africà. El debat entre defensores i detractores d'aquesta mesura de pressió fa anys que genera fortes controvèrsies dins la comunitat científica. El maig de 2013, la prestigiosa revista científica *Nature* va dedicar un article a l'afer arran de les declaracions de Stephen Hawking. El físic anglès va declinar viatjar a un congrés a Israel per "respecte al boicot". Altres personalitats que s'han mostrat a favor del boicot acadèmic són el premi Nobel de Física Peter Higgs o Steven Rose, neurobiòleg de la Universitat de Londres. ◀

Artur Mas durant una conferència a la Universitat de Tel Aviv el 10 de novembre de 2013 / GENCAT

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7-8

Ferran Adrià pretén plantar un museu de 4.000 metres quadrats al bell mig d'un espai protegit del cap de Creus

9

La fiscalia demana fins a 39 anys de presó pels responsables de l'atac nazi a la sala Stroika de Manresa

URBANISME // L'AJUNTAMENT DE BARCELONA COMPRA EL SOLAR QUE OCUPAVA UN ANTIC CONVENT EMPÈS PER LA PRESSIÓ VEÏNAL QUE EXIGEIX PRESERVAR-NE EL JARDÍ

El Jardí del carrer Encarnació, una conquesta del veïnat de Gràcia

Olga Margalef
@La_Directa

L'Ajuntament de Barcelona ha invertit 1,2 milions d'euros en la compra del solar que ocupa els números 62 i 64 del Carrer Encarnació. D'aquesta manera, s'evita que les antigues propietàries, l'Arquebisbat de Barcelona, la Parròquia de Sant Joan de Gràcia i les Missioneres del Santíssim Sagrament, hi construïxin el pàrquing i el bloc de pisos que havien projectat. Des dels inicis de 1900, el solar era ocupat per un convent que havia estat escola i llar d'infants i albergava un jardí centenari que constituïa un pulmó verd per al barri.

"Les obres van començar sense previ avís i ens van agafar a totes de sorpresa", assegura Marta Montcada, veïna de la Vila de Gràcia que ens explica com es va viure l'enderroc del convent. "Era al voltant de reis, però, tot i ser unes dates senyalades, molts veïns vam coincidir a la seu del districte amb la intenció de demanar explicacions al consistori".

L'arquebisbat de Barcelona pretenia convertir l'espai en un pàrquing i un edifici d'habitatges

El convent de les Missioneres del Santíssim Sagrament es va construir en una parcel·la del carrer Encarnació a principis del segle passat, de resultes de la donació de la família Joanich. Aquesta família terratinent va cedir l'espai a l'Església amb la condició expressa que es construís una escola a la barriada de Sant Joan de la Vila de Gràcia. El convent comptava amb prop de 800 metres quadrats de jardí -amb un gran valor històric, cultural i paisatgístic- on destacava

la presència de quatre palmeres centenàries, un gran avet, llimoners, lilàs, ficus, llorens i nesprers, entre altres arbres i arbustos. El veïnat insisteix que un jardí d'aquestes característiques té un valor incalculable en un districte que destaca per la manca d'espais verds.

A principis de 2012, el convent va ser enderrocat i aviat es va fer públic que l'arquebisbat pretenia convertir l'espai en un pàrquing i un edifici d'habitatges. Les veïnes, aplegades al voltant de la plataforma Salvem el Jardí, es van arremangar per aconseguir preservar la zona verda. La plataforma ha fet un camí molt llarg, ha batallat a través de totes les vies legals i s'ha reunit diverses vegades amb responsables del districte. També ha rebut el suport de l'associació de veïns i de l'Assemblea de la Vila de Gràcia. Entre les accions populars que s'han fet, trobem la recollida de més de 5.000 signatures a

favor de la conservació de l'espai com a equipament i múltiples activitats de caire reivindicatiu i lúdic. El Jardí ha estat seu de dinars populars, xerrades i jornades d'expressió artística tal com acrediten els grafitis que decoren els seus murs. S'ha cuidat i netejat de manera voluntària i un grup de joves va encetar un projecte d'horta urbana, del qual ja es recullen els primers fruits. Malauradament i a pesar de tota la mobilització, la tala d'una part del jardí no es va poder evitar.

Tot i que la immobiliària Volumetric anunciava la venda de pisos en aquesta localització a la pàgina web, l'empresa va declinar l'execució del projecte a finals de 2012. D'aleshores ençà, el futur de l'espai tornava a ser incert. Per això, la notícia de l'adquisició del solar per part de l'Ajuntament de Barcelona ha estat rebuda amb alegria i alleujament pel veïnat mobilitzat. La setmana passada, la

El Jardí ha estat seu de dinars populars, xerrades i jornades d'expressió artística / VÍCTOR SERRI

plataforma ho va celebrar amb cava a la botiga d'una de les veïnes, a pocs carrers de distància del Jardí. La trobada també pretenia debatre quin hauria de ser el paper de Salvem el Jardí d'ara endavant. "Ara, el solar passa a ser d'ús públic, però encara no sabem què s'hi farà, per tant, ens hem de mantenir alerta", opinava Toni Ramon, veí de la vila. Un altre veí, Pep Castells, afegia: "La plataforma ha d'encapçalar el procés i obrir-lo al barri des de l'autogestió, com s'ha fet en altres espais de Barcelona". Marta Montcada es mostrava optimista: "Sense la pressió veïnal, això no s'hagués aconseguit. Aquest espai es pot convertir en un oasi al cor de Gràcia, un espai únic".

"Ara, el solar passa a ser d'ús públic, però encara no sabem què s'hi farà, per tant, ens hem de mantenir alerta"

El districte encara no s'ha pronunciat amb certesa sobre el futur del solar, però sembla clar que un primer pas serà canviar la qualificació del sòl -una de les principals reivindicacions de Salvem el Jardí-, ja que estava qualificat com a urbanitzable en lloc d'equipament o espai verd. Així ho afirmava Oriol Bonet, director de Serveis Tècnics del Districte de Gràcia en unes declaracions a la Directa. Després de dos anys d'autogestió de l'espai i de pressió a les institucions, la plataforma Salvem el Jardí demana que, ara que l'Ajuntament n'és el propietari, s'escoltin les demandes i les necessitats veïnals. Tuni Torregrossa, activista en aquest procés, afirmava: "Tenim clar que volem conservar el Jardí; ara, cal veure amb quina fórmula". Amb la idea d'obrir un procés participatiu, la plataforma prepara una jornada oberta, el dia 2 de març, per recollir propostes i demanar la col·laboració de tot el veïnat. ♦

AIXÍ ESTÀ EL PATI

MEDI AMBIENT // EL CONSELLER DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT, SANTI VILA, S'IMPLICA PERSONALMENT EN LA INICIATIVA DE FERRAN ADRIÀ AL CAP DE CREUS

Un parc temàtic a la cala Montjoi

Pere Fuster

@pefuster

Un museu de 4.000 metres quadrats al bell mig d'un espai protegit. El Bulli 1846, el projecte que impulsen Ferran Adrià i el govern català al cap de Creus, va camí de convertir-se en una de les iniciatives més controvertides de la legislatura actual. El centre, que constaria d'un taller creatiu i un espai d'exposicions, s'hauria d'ubicar en una zona declarada d'interès nacional per la seva riquesa ambiental, la cala Montjoi. El Bulli 1846 vol ampliar un 250% la superfície del restaurant i podria atraure més de 200.000 persones l'any, cosa que convertiria la cala en un punt d'interès turístic similar al monestir de Montserrat.

El Bulli 1846 és fruit del treball coordinat de diverses empreses i institucions públiques. L'estudi d'arquitectura Cloud9, el taller de disseny Ruiz Narvaiza i l'estudi de paisatgisme Martí Franch s'han encarregat de redactar el projecte arquitectònic. Telefónica, per la seva banda, aportaria eines tecnològiques d'última generació per "replantar el concepte d'exhibició cultural". Per últim, el Departament de Territori i Sostenibilitat ha buscat una solució legal que permeti encaixar l'edifici en un espai protegit.

El Bulli 1846 vol ampliar un 250% la superfície de l'antic restaurant i podria atraure més de 200.000 persones l'any

El conseller Santi Vila és un dels principals promotors del Bulli 1846. Per l'escalade de Figueres i actual conseller de Territori i Sostenibilitat, la idea de Ferran Adrià és una mostra d'excel·lència i d'innovació que ha de servir d'exemple per a professionals d'altres sectors. Conscient que la proposta aixecaria polèmica pel seu impacte ambiental, Vila ha fet un gran esforç per convèncer la resta de grups parlamentaris perquè donin suport al projecte. Abans de presentar-lo públicament, Vila i Adrià, juntament amb altres alts càrrecs de la Generalitat, s'han reunit amb representants dels dife-

rents grups per aconseguir el màxim consens possible. La informació que ha aparegut als mitjans de comunicació durant els darrers mesos prové, precisament, d'aquesta ronda de contactes. La implicació de Vila en la idea empresarial de Ferran Adrià és tan gran que fins i tot en parla en primera persona del plural. Per Barbara Schmitt, portaveu d'IAEDEN-Salvem l'Empordà, el Bulli 1846 és "el llegat polític" de Santi Vila.

"SOSTENIBLE I POPULAR"

Per moderar les crítiques, el projecte s'ha vestit amb un discurs aparentment progressista, ple de referències al valor ambiental del cap de Creus. El dossier que han rebut els diferents grups parlamentaris, al qual ha tingut accés la DIRECTA, ofereix tota mena de detalls sobre la flora i la fauna de la cala Montjoi i utilitza expressions com "diàleg amb el paisatge" per referir-se a la relació entre l'edifici i el seu entorn. El dossier va més enllà i fins i tot assegura que el Bulli 1846 "aportarà una evident millora a l'entorn", ja que se substituirà la vegetació invasora per espècies autòctones. L'arquitecte Enric Ruiz-Geli defineix el centre, que quedarà amagat en feixes, com "un laboratori de tecnologies verdes" i sosté que no hi ha cap diferència entre l'edifici i el paisatge, sinó que "l'edifici és paisatge".

Temorós que s'identifiqui el Bulli 1846 amb la clientela que freqüentava el seu restaurant, Ferran Adrià no s'ha cansat de repetir, en públic i en privat, que el projecte s'ha pensat "en clau popular". Per remarcar aquest caràcter "popular", el centre sortejarà la meitat de les places del restaurant, que només obrirà vint dies l'any. L'altra meitat seran de pagament. Adrià ha assegurat, a més, que donarà l'edifici a la Generalitat, però no ha especificat els terminis ni les condicions de la cessió.

UNA LLEI A MIDA

Malgrat els esforços per presentar el Bulli 1846 com una iniciativa sostenible, l'ampliació del restaurant vulnera diverses normatives, des de la llei de protecció del cap de Creus fins al pla d'ordenació urbanística de Roses. Per superar els entrebancs legals i, sobretot, per fer-ho ràpid i evitar tràmits a les diferents administracions, el govern ha dissenyat una llei a mida que declararà el Bulli 1846 com un projecte "d'interès públic de primer

Pati d'entrada del restaurant El Bulli / EDURNE BAGUÉ

El govern vol evitar els errors de Can Juncalleda

L'ampliació de Can Juncadella, al massís de Cadiretes, que ha acabat als tribunals i amb diversos càrrecs públics imputats per prevaricació, ha extremat la prudència del Departament de Territori i Sostenibilitat. En aquest cas, l'Ajuntament de Lloret de Mar i la Comissió d'Urbanisme de Girona van permetre que un magnat del Kazakhstan construís una finca de 3.000 m² en un espai protegit sense tenir en compte diversos informes mediambientals desfavorables.

Algunes de les persones que van autoritzar les obres a Can Juncalleda també estan involucrades en la reforma del restaurant. És el cas de Camil Cofan, l'excap d'Urbanisme de Girona i actual subdirector general d'Urbanisme. Cofan va declarar, la setmana passada, com a imputat pel cas de Can Juncadella i va comptar amb l'aval rotund del seu superior, Agustí Serra. Els dos alts càrrecs són homes de confiança de Santi Vila que treballen en la reforma legislativa que permetrà l'ampliació del Bulli. P.F.

ordre". Aquesta llei justificarà la ubicació del centre dins del parc natural pel "lligam indissoluble" entre la cuina de Ferran Adrià i la cala Montjoi.

Càrrecs tècnics del Departament de Territori i Sostenibilitat que volen conservar l'anonimat han explicat a la DIRECTA

que la nova llei, que s'hauria d'aprovar el mes de juliol, busca protegir l'activitat de Ferran Adrià elevat-la a la categoria de bé cultural. D'aquesta manera, el govern no es proposa modificar la llei de protecció del cap de Creus o el pla d'ordenació urbanística de Roses, sinó autoritzar una infracció pel suposat interès cultural de la cuina de Ferran Adrià. Les fonts consultades expliquen que, amb independència de si la cuina molecular és un bé cultural o no, el que resulta difícil de justificar des d'un punt de vista jurídic és aquest "lligam indissoluble" entre el cuiner català i el cap de Creus. Per a aquestes fonts, la llei que prepara el govern català és "absurda" i "sense substància" i està pensada per "protegir una activitat econòmica".

El que resulta més inquietant d'aquesta reforma és que estableix un precedent que es podria repetir a qualsevol altre parc natural. Tenint en compte que els productes culturals tenen límits molt difusos, qualsevol pretext podria servir per saltar-se les regulacions ambientals. "Després d'aprovar aquesta llei, no quedarà cap parc natural protegit", expliquen les fonts consultades. De fet, amb la mateixa excusa que el govern vol autoritzar l'ampliació del Bulli, també es podria ampliar la carretera que uneix Roses amb la cala Montjoi, que, en l'estat actual, difícilment podria suportar un trànsit de 200.000 persones l'any. 4

Un refugi per a les aus migratòries

La cala Montjoi es troba en un Paratge Natural d'Interès Nacional, entre la punta Falconera i el cap Norfeu, dins el Parc Natural del Cap de Creus. L'espai forma part de la Xarxa Natura 2000, que inclou un àmbit terrestre i un àmbit marí, catalogats com a llocs d'importància comunitària i Zones d'Especial Protecció per a les Aus. A més, la cala també forma part de l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic perquè disposa de roques sedimentàries atribuïdes al paleozoic. El fet que la cala Montjoi es trobi en una zona a recer de la tramuntana converteix l'indret en un espai idoni per a la reproducció de les aus i d'altres espècies animals. A l'època de migració, milers d'ocells s'aturen a la cala un cop han creuat el Mediterrani des de l'Àfrica i abans de continuar el viatge cap al nord.

La cala Montjoi
a l'actualitat
/ EDURNE BAGUÉ

La població de Roses recela del projecte de Ferran Adrià

El veïnat creu que el Bulli 1846 s'hauria d'ubicar fora del Parc Natural del Cap de Creus

Edurne Bagué
@nunne344

L'entusiasme institucional amb el Bulli 1846, un projecte considerat *de país*, contrasta amb les opinions de la població de Roses i les entitats ecologistes, que creuen que no han estat degudament informades sobre les conseqüències que tindrà en la seva vida quotidiana i el seu paisatge el fet que el centre s'ubiqui a la cala Montjoi.

“El que trobo més fort és que canviïn les lleis per una sola persona, és vergonyós!”

L'alcalde del municipi, Montserrat Mindan, afirma que “estan molt contents amb el projecte i amb esperança que pugui portar recursos tot l'any”, ja que els manca “un producte turístic d'hivern”. Segons la cap del consistori, “el projecte està molt incorporat al territori i el primer interessat que sigui una icona és Ferran Adrià”. Mindan, tanmateix, reconeix que “les coses noves poden comportar problemes”.

Ara bé, el projecte ha causat rebuig entre part del veïnat del municipi. “Ningú no ha vingut a dir res”, explica la Gemma, que regenta un establiment comercial i assegura que se n'ha assabentat “per la tele”. L'alcalde, per la seva banda, ha explicat a la *DIRECTA* que no s'ha fet cap presentació formal al municipi perquè, primer, vol reunir-se amb l'empresari.

Les objeccions de part del veïnat al projecte són dues. En primer lloc, consideren que la localització, enmig del Parc Natural del Cap de Creus, no és la més idònia. “El Bulli està en un lloc on ningú

no pot edificar”, explica la Marta, que afegeix que “mai s'ha parlat d'una ampliació d'aquest tipus” i que es pensava que la reforma “era testimonial”. Una altra veïna, l'Ainhoa, es queixa que el projecte posarà encara més pressió urbanística a un municipi molt maltractat: “A mi no em convenç... amb tot el que s'ha fet a les muntanyes!”. Altres persones recorden que la carretera que condueix a la cala Montjoi és molt estreta i que, en cas que augmenti el turisme, probablement, l'hauran de tallar per accedir a les platges. En aquest sentit, la Marta reflexiona:

El restaurant El Bulli
va tancar les seves
portes el 30 de juliol
de 2011 / CHARLES
HAYNES

“La gent de Roses hauriem de poder dir alguna cosa perquè, al final, ens afecta”.

L'altre aspecte que provoca recel és que, per ampliar el Bulli, calgui introduir canvis legislatius. “El que trobo més fort és que canviïn les lleis per una sola persona. És vergonyós!”, comenta amb indignació la Gemma.

“ON ACABAREM?”

L'oposició formal al projecte de Ferran Adrià l'encapçalà l'associació IAEDEN-Salvem l'Empordà, que el 6 de febrer va fer arribar una carta oberta al Parlament de Catalunya on mostrava el seu posicionament davant la proposta del cuiner.

Per a IAEDEN, el problema rau tant en la localització del Bulli 1846, una zona d'alt valor geològic i ambiental, com en el fet excepcional de crear una llei a mida per a Ferran Adrià. En aquest sentit, Barbara Schmitt exposa: “Tot i que el projecte final queda molt integrat en el paisatge, per soterrar un edifici de 4.000m2, primer has de fer un forat i això ha de tenir un impacte, a més del trànsit de camions i maquinària”.

Per a l'associació, és preocupant que el Departament de Territori i Sostenibilitat vulgui encabir el Bulli 1846 a la cala Montjoi fent una nova llei que “està per sobre del POUM de Roses i del Pla Especial del Cap de Creus” i es pregunten, “llavors, si hi ha un altre projecte de país, fem una altra llei per aquest nou projecte? Si comencem així, on acabarem? Quin serà el pas següent, ampliar la carretera?”. IAEDEN adverteix que “al dossier, no es veuen espais reservats per aparcament” i que no se sap si això “s'hauria d'afegir després”. Per frenar el projecte o, si més no, per introduir-hi millores, l'entitat ecologista es marca diferents objectius. El primer és aconseguir “que la gent en parli i opini perquè, fins ara, semblava un tema tabú, ningú no gosava posar-ho en dubte”; després, caldrà centrar-se en el treball amb les diputades d'ICV-EUiA i la CUP-AE, que fins ara són les dues formacions que han mostrat interès en la proposta de l'associació d'ubicar el projecte de Ferran Adrià en un altre espai de Roses. ♦

AIXÍ ESTÀ EL PATI

MIKEL ZABALA, ESPECIALISTA EN BIOLOGIA DE LA CONSERVACIÓ I PROFESSOR D'ECOLOGIA A LA UB

“És un precedent preocupant per a casos futurs”

Mikel Zabala és professor titular d'Ecologia a la Universitat de Barcelona, especialista en ecologia bentònica marina, biologia de la conservació i reserves marines. Ha dut a terme bona part de la seva recerca a la zona marina del Parc Natural del Cap de Creus i a les Illes Medes. És veí de Sant Jordi Desvalls, al municipi del Gironès.

Oiga Margalef
@La_Directa

Què són i per què necessitem els espais naturals protegits?

Els espais protegits són zones del territori que es conserven perquè la gestió que se'n faci tingui com a prioritat la conservació de la natura. Malauradament, la societat occidental és molt mercantilista i necessita tots els recursos de la terra amb fins econòmics. Això fa que no quedi espai per a la natura si no és a través de la protecció de certes zones. Aquests espais són importants perquè són refugis per a espècies de flora i fauna, però, alhora, ens fan falta perquè la població pugui tenir una finestra, una escola, per poder arribar a conèixer la natura i aprendre a estimar-la i respectar-la.

Catalunya disposa de 148 espais protegits, que constitueixen el 21% del territori. En quin estat es troben?

Si comparem Catalunya amb altres països d'Europa, les estadístiques diuen que estem bé. Però, a l'hora de la veritat, hi ha molt poca superfície protegida que estigui realment ben gestionada. En molts espais del Pla d'Espais d'Interès Nacional (PEIN), la protecció es basa en prohibir la urbanització i res més. La Llei 12/1985 d'espais naturals requereix que els òrgans gestors elaborin programes anuals de gestió i també s'hauria d'inventariar el patrimoni i moltes altres tasques, cosa que pràcticament no es fa a cap dels espais. Més que espais protegits, alguns es podrien anomenar espais abandonats.

De fet, un estudi de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN) de l'any 2008 basat en criteris internacionals va concloure que la gestió de les institucions catalanes és clarament insuficient...

Sí... perquè fins i tot als pocs espais catalans que podem considerar ben

gestionats, els recursos són minsos i hi ha poc personal. A mi, més que les xifres, el que em preocupa és l'actitud del govern davant els espais protegits. S'han considerat un suport a la indústria turística, com un parc temàtic de natura. És important que es visitin els parcs, però per educar i amb certa mesura i no pel lucre amb el turisme.

Quins valors fan que el cap de Creus sigui una zona que cal protegir?

De tota la línia de costa catalana, només hi ha dues zones de més de deu quilòmetres sense urbanitzar: el massís del Montgrí i el cap de Creus. És una zona amb una geologia complexa i molt particular i biològicament té una riquesa impressionant. Hi conflueixen el patrimoni cultural i natural i, a més, el paisatge és una joia.

/ VÍCTOR SERRI

Com és la gestió d'aquest espai en particular?

A la llei de declaració del parc, de 1998, consta que s'hauria d'haver fet el Pla Rector d'Usos i Gestió (PRUG). El 2014, encara no s'ha fet. Un bon exemple per entendre les conseqüències de l'absència del PRUG és l'estat del corall vermell. El PRUG hauria de determinar -entre altres coses- els períodes permesos i els tipus de pesca al parc. La zona del cap de Creus és una de les últimes zones del Mediterrani on es pot trobar corall vermell. És una espècie de creixement lent -una branca d'un pam pot tenir més de 100 anys- i àmpliament explotada per fer joies. Com que no s'ha fet el PRUG, fins fa molt poc, es pescava corall vermell legalment dins les reserves del parc! Finalment, l'any 2005, es va aprovar una ordre que prohibia explícitament l'extracció de corall vermell. Però hi continua havent pesca il·legal i no hi ha vigilància.

“Jo diria que no és un projecte d'alt impacte: es tracta d'una zona perifèrica del parc que ja és molt freqüentada”

Ferran Adrià, amb el suport del Departament de Territori i Sostenibilitat, vol ocupar gairebé 4.000m2 per construir un centre cultural a la cala Montjoi, dins els límits del parc. Quin impacte pot tenir un projecte com aquest?

Jo diria que no és un projecte d'alt impacte: es tracta d'una zona perifèrica del parc que ja és molt freqüentada. També sembla que el projecte vol tenir en compte la part ambiental. El problema pot venir del nombre de visites, que segurament augmentaria moltíssim. Però, alhora, és greu pel fet de modificar una llei a mida d'unes poques persones. Es demostra que el país és de tots, però més d'uns que dels altres. Aquest precedent pot ser molt més preocupant en casos futurs. Només cal recordar el cas d'Eurovegas.

Hi ha altres exemples de lleis ad hoc per afavorir beneficis privats que afectin extensions fins aleshores protegides?

Sí. Fa uns anys, es va modificar la delimitació del Parc de l'Alt Pirineu per fer una ampliació de les pistes de Baqueira. Malauradament, aquesta és la filosofia del nostre govern... ♦

LLIBERTATS // L'ESCRIT CONSTATA ELS VINCLES ENTRE GRUPS NAZIS I PARTITS D'ULTRADRETA COM L'MSR, ALIANZA NACIONAL O PXC

La fiscalia demana fins a 39 anys per l'atac nazi a la sala Stroika

Quim Armengol

@La Directa

El fiscal general de Catalunya Central, J. Ramon Menac, ha presentat l'escrit d'acusació contra setze persones imputades per l'agressió nazi que es va produir el 23 de març de 2012 a Manresa, just abans de començar un concert antifeixista. L'acusació determina els delictes d'associació il·lícita, dos delictes d'assassinat en grau de temptativa, dos delictes de lesions, un delictes de danys, un delictes de desordres públics i un delictes de tinença d'armes prohibides. Tot i així, les penes varien segons la implicació de les tretze persones imputades per l'atac. El fiscal identifica l'egarenc amb domicili a la població bagenca del Pont de Vilomara Javier C.M. com a líder de la banda que va dirigir l'atac i, per això, l'imputa en qualitat de dirigent en el delictes d'associació il·lícita. Sobre ell, recau una petició total de 39 anys i nou mesos. A altres tres persones, els demanen cinc anys i sis mesos pel delictes d'associació il·lícita perquè, a l'últim moment, van desistir de participar a l'atac després de ser identificades per un control de la Guàrdia Civil just abans d'arribar a Manresa. La responsabilitat civil que ha fixat el fiscal suma un total de 85.503,49 euros; la indemnització per la persona que va patir les agressions més greus s'eleva a més de 83.000 euros.

L'acusació particular demanarà les mateixes imputacions i penes que la fiscalia, però elevarà la indemnització

Quatre dels imputats tenen antecedents penals pels delictes de danys i lesions. Javier C.M. va ser condemnat a dos anys de presó per un atac incendiari contra la casa d'una família magribina a Sant Vicenç de Castellet. La resta de persones imputades tenen registres policials de denúncies per agressions de caràcter racista -contra persones d'origen magribí, sud-americà o d'ètnia gitana- i ideològiques contra sectors independentistes i d'esqueres. La reincidència, així com el fet d'anar amb el rostre i el cos tapats i la discriminació per motius ideològics, actuen com a agreujants dels delictes d'assassinat i lesions.

Entre el material confiscat, hi ha propaganda nazi i franquista i també diverses armes -algunes d'elles il·legals- com navalles, punyals, esprais de defensa, barres i pals amb recobriments metàl·lics, punys americans o una defensa elèctrica. Cal recordar que diverses imputades treballaven en l'àmbit de la seguretat privada i tenien accés fàcil a aquest tipus d'armament. Deu d'aquestes persones estan complint presó preventiva des del juny i el juliol de 2012. A més, cal destacar que una dissetena persona implicada en l'atac nazi, menor d'edat, va ser condemnada pels mateixos delictes el 27 de novembre de 2013 pel jutjat de menors número 5 de Barcelona.

L'acusació particular de la família d'Albert M.G., el jove de setze anys que va patir les agressions més greus, representada per l'advocat David Jurado, ha declarat a la Directa que demanarà les mateixes imputacions i penes que la fiscalia, però que elevarà la indemnització, ja que considera que "ha de ser molt més elevada per la gravetat de les lesions i les seqüeles que van provocar". Albert M.G. va patir una fractura amb

enfonsament del parietal del crani, una lesió que, sense una intervenció quirúrgica urgent, "li hauria provocat la mort", segons remarca el fiscal. El jove va ser ingressat en estat de coma a la Mútua de Terrassa, on va estar hospitalitzat durant quasi un mes. La lesió li ha deixat seqüeles com la síndrome postcommocional i la hipoestèsia (disminució de la sensibilitat als estímuls). El Movimiento Contra la Intolerancia, presidit per Esteban Ibarra, també s'ha presentat com a acusació popular en aquest cas, el judici del qual s'espera pel proper mes de juny.

CANDIDATS DE LA ULTRADRETA

La petició fiscal constata la vinculació d'aquestes agressions amb partits polítics d'ultradreta com el Movimiento Social Republicano (MSR), Alianza Nacional (AN) o Plataforma per Catalunya (PxC). A més, les persones imputades són integrants de grups *hooligans* de futbol com els CUSOS (secció dels UltraSur a Catalunya) o les Brigades Blanquiazules. Les vinculacions no només es determinen per la seva participació a les convocatòries dels partits

d'ultradreta, sinó també pels càrrecs de responsabilitat que ocupen a les organitzacions polítiques esmentades. Així doncs, Ricardo P.N. va ser candidat electoral de l'MSR els anys 2003 i 2004; Antonio F.P. va formar part de la candidatura de PxC a les eleccions municipals de Palafolls de 2011; José Manuel P.D. va ser candidat d'Alianza por la Unidad Nacional a les eleccions europees de l'any 1999 i a les generals de 2008; Javier C.M. va ser candidat de l'MSR a les eleccions al Parlament de Catalunya l'any 2003, i Víctor E.G. va ser delegat local de l'MSR a Igualada.

ELS FETS SEGONS LA PETICIÓ FISCAL

Segons l'escrit de la fiscalia, el 23 de març de 2012, tretze de les persones imputades i el jove menor d'edat van quedar en un punt de Terrassa per concretar l'atac i anar juntes cap a Manresa, on se celebrava un concert antifeixista amb els grups de música Kop i Non Servium, a la Sala Stroika. Prop de les nou de la nit, van arribar al carrer Sallent -molt a prop de la sala de concerts- i van aparcar els tres vehicles en un punt que els proporcionava una "fugida ràpida i directa de

Un dels agredits va patir una lesió que, sense una intervenció quirúrgica urgent, li hauria provocat la mort

Manresa per la carretera C-55". Allà, es van repartir les "barres de ferro, punys americans i bengales" i es van tapar amb caputxes i passamuntanyes. En "formació militar i en dues línies d'atac", el grup es va dirigir -a peu- cap a la sala, on algunes persones van assumir tasques de vigilància mentre les altres iniciaven els atacs contra la gent que trobaven als voltants. Els primers van ser dos joves agredits amb les barres de ferro a "regions vitals del cos com el cap". També van llançar una bengala a l'interior d'un vehicle ple de persones i, després, les van agredir quan en sortien per evitar les cremades. Amb l'ordre de fugida "Fora, fora!", el grup va abandonar ràpidament el lloc i es va dirigir als vehicles. El punt de trobada, després de l'agressió, va ser un bar del Pont de Vilomara, on es van reunir amb les tres persones que havien desistit de participar a l'atac després que les aturessin en un control. ♦

Concentració de rebuig a l'atac feixista de la sala Stroika a Manresa el 25 de març de 2012
/ ROBERT BONNET

OPINIÓ LLIURE

La mirada de les sardines

Benet Salellas

Advocat

@La_Directa

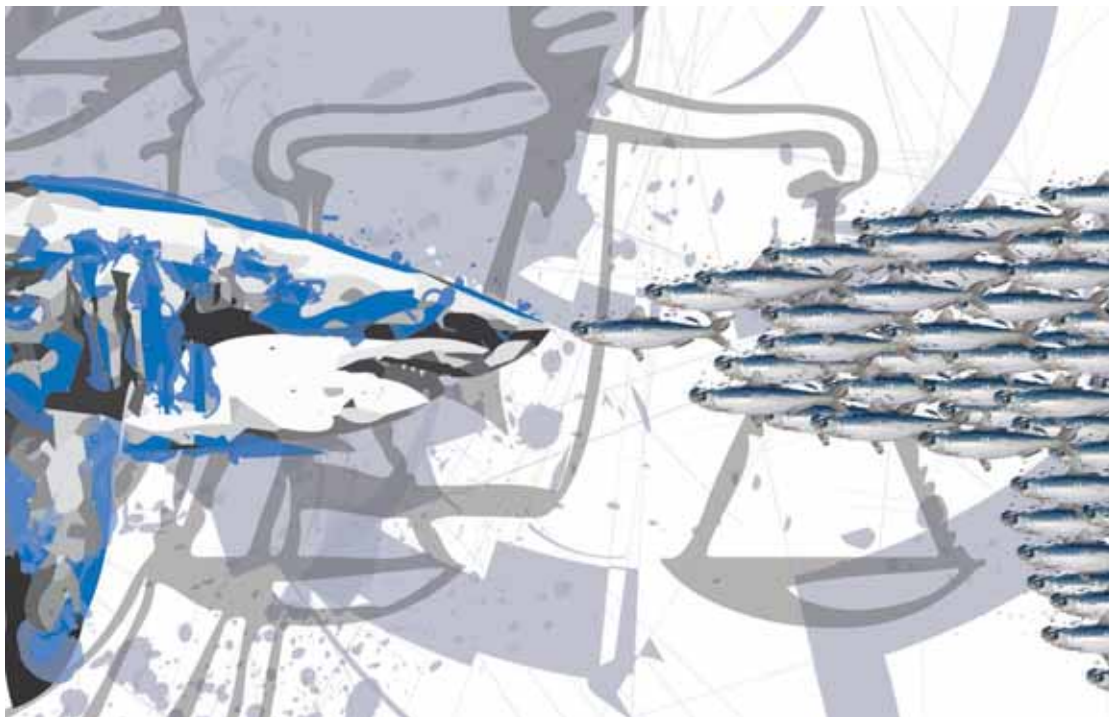
La justícia distingeix entre la impunitat dels taurons i la culpabilitat de les sardines, d'acord amb un aforisme atribuït a Rosa Luxemburg. No fa falta ser gaire coneixedor de l'actuació dels tribunals per constatar com n'és, d'actual, aquesta màxima i que difícil que resulta obtenir el càstig en la persecució de delictes de corrupció i de *coll blanc* comesos per aquells que ostenten el poder polític i econòmic en uns tribunals que, tanmateix, es mostren implacables a l'hora d'aplicar les lleis penals a les desheretades.

Sovint, la indignació que genera aquest fet ens fa qüestionar si el sistema de garanties judicials -àmpliament respectades quan es tracta dels *taurons*- no contribueix a aquesta desigualtat. Certament, moltes vegades, aquests casos són els que fan canviar la jurisprudència, sempre cap al mateix cantó (el sistema de prescripció derivat del cas dels Albertos o el sistema d'acusació modelat amb la doctrina Botín); és la perversió que suposa que les institucions jurídiques de garantia creades per mitigar i esmorteir el sempre desenfrenat poder estatal acabin beneficiant en primer lloc els que representen el mateix poder estatal o els que, per la seva posició al capdamunt del poder econòmic, hi tenen un accés molt privilegiat.

Els tribunals es mostren implacables a l'hora d'aplicar les lleis penals a les desheretades

Però l'ús que fan els nostres tribunals de les garanties no és el nucli del problema. Alguns jutges excepcionals, sempre amb dificultats i amb molt d'esforç, han sabut subjugar el poder i construir un procés seguint la corrupció amb ple respecte a aquest hiper-garantisme. Penso en el jutge Castro i la seva instrucció, feta íntegrament els dissabtes per esquivar les agendes de les *togues d'or* del procediment contra Cristina de Borbó. Per tant, la clau de volta del sistema és una altra, és una qüestió de mirada.

La mirada dels tribunals, segurament embriagada del poder que ostenten i representen, està empresonada per la seva empatia esbiaixada, per la seva capacitat d'entendre l'actuació del poderós, l'empresari, el polític i el

banquer i de tenir dubtes sobre la seva autèntica voluntat delictiva i, al mateix temps, per la seva incapacitat absoluta de posar-se en la pell del treballador, el toxicòman, el marginal, el pobre, l'ignorant, el malalt mental. Aquesta és l'autèntica tragèdia judicial. Ho he dit en multitud d'ocasions, en la majoria de temes que es veuen als tribunals penals, els de les *sardines*, podríem prescindir de la declaració de la persona acusada perquè els nostres jutges i jutgesses mai, mai, mai donen credibilitat al que explica la inculpada. Li donaran la raó si no hi ha altres declaracions que tinguin caràcter inculpatòri o té testimonis que l'avalin, però mai no creuran prou en el que diu un pobre per generar-los dubtes i fer que apliquin la presumpció d'innocència. Si hi ha absolució, serà amb independència i per sobre de la voluntat, l'explicació i la història de la persona acusada, a la qual -com a *sans-culotte* contemporània- no se li reconeix prou subjectivitat per protagonitzar el seu propi judici.

Això s'acompanya amb una pàtina de cinisme, que presideix tots els comentaris que es fan a la sala abans i després de la vista i amb la qual els magistrats -sovint amb certa condescendència- traslladen tot tipus de comentaris sobre l'*originalitat* de la

defensa, però que sempre, sempre, sempre, contenen un acte de poder: el de no concedir el do de la credibilitat al desclassat. Si, a més, es tracta d'una persona estrangera, el marc legal racista que construeix i incita la llei d'estrangeria fa emmudir l'acusada i la seva versió es converteix en una història de *Les mil i una nits*.

Al final, la justícia entén molt de classes i els jutges i els fiscals no fan altra cosa que protegir-ne una, la seva

Per contra, en les comptades ocasions que un acusat de *coll blanc* es troba immers en un procediment judicial, la solució acostuma a ser radicalment oposada; així doncs, tots els matisos, desconeixements i dubtes de l'investigat són cabdals per a la resolució del procés i esdevenen els punts forts de la convicció judicial. No deixa de ser sorprenent. Aquells que habitualment tenen formació universitària i tot tipus de mitjans per saber què és lícit i què no -informes previs, assessors, reunions...- són els que poden adduir amb més facilitat tota mena d'excuses per justificar la seva actuació. I en aquest

/ PERE TUBERT

mar d'arguments i mitges veritats, anem perdent denúncies per prevariació, per malversació, per tràfic d'influències...

Al final, doncs, la justícia entén molt de classes i els jutges i els fiscals no fan altra cosa que protegir-ne una, la seva, que, a més, majoritàriament, és la classe social d'origen -la judicatura s'ha nodrit especialment dels fills i les filles de la mateixa judicatura i

La justícia hi veu molt bé; el problema és, precisament, com mira; com ens mira, a les sardines

de l'exèrcit. Per tant, d'una manera més o menys conscient i més o menys ideològica, se senten molt lluny de les *sardines* que s'asseuen a les banquetes dels tribunals i molt a prop dels encorbatats que, com taurons, s'escolen entre els sumaris judicials. La justícia, doncs, no és que sigui cega, com en la imatge mítica de qui aguanta les balances. La justícia hi veu molt bé. La justícia porta ulleres de sol, de marca, per amagar la mirada i el problema és, precisament, com mira la justícia; com ens mira, a les sardines. ◀

PERSPECTIVA

Mercenaris per protegir el Barça

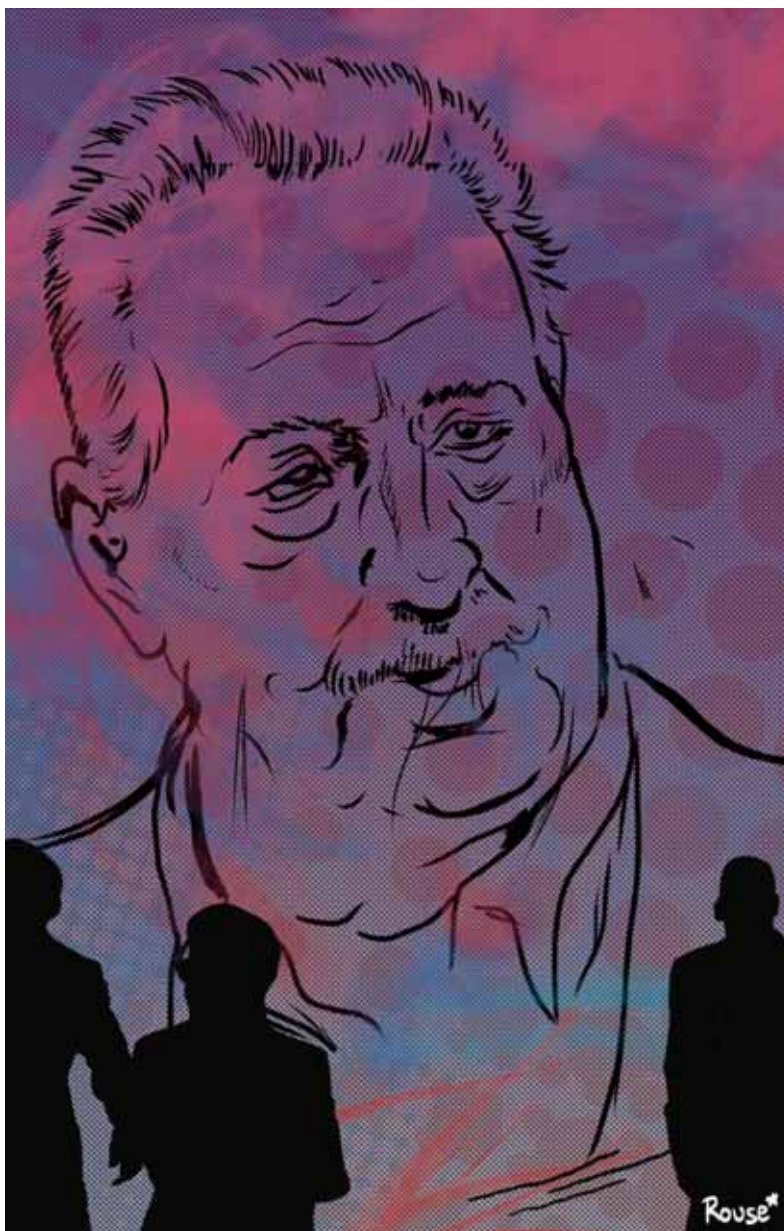
Alejandro Pozo

Investigador del Centre Delàs d'Estudis per a la Pau
@La_Directa

Durant la seva darrera visita a Israel, el Barça ha estat escortat per International Security and Defense Systems (ISDS), que es presenta com una empresa "creada el 1982 per oficials molt experimentats, antics efectius de l'Agència de Seguretat d'Israel, el Mossad i les Forces de Defensa". Segons un cable de 2008 del govern dels EUA filtrat per Wikileaks, ISDS només és propietat del seu president, Leo Gleser, i té entre deu i quinze treballadors directes. Funciona com un contractista general que subcontracta feines; no produeix res, però promou productes d'altres companyies. Té o ha tingut operacions a Israel, els EUA, el Perú, l'Argentina, Mèxic, Hondures, Panamà, el Brasil, Grècia, Espanya, l'Índia, la Xina, Kenya, Angola, Nigèria i Sud-àfrica. Proporciona serveis de seguretat per macroesdeveniments i ambaixades, entrena forces especials i ha col·laborat amb alguns dels règims més detestables de l'Amèrica Llatina.

Leo Gleser va néixer i va viure a l'Argentina fins als vint anys, moment en què es va unir a l'exèrcit israelià. Va servir al comando de Haruv, a la frontera amb Jordània, i va operar a Gaza. Gleser va reconèixer al diari *Haaretz* que aquesta experiència en unitats antiterroristes "va ser una preparació excel·lent per a les coses que faig avui". Després d'una etapa amb l'aerolínia israeliana El Al, on treballava com a cap de seguretat, destinat a Mèxic i Espanya, el 1979 va iniciar la seva aventura llatinoamericana, on seria conegut com a *coronel Gleser*.

La contribució d'ISDS a la *guerra bruta* a l'Amèrica Central ha estat explicada en diversos articles a *Haaretz* i *El País* i en un llibre de Jon Lee Anderson. Autoritzada pel govern israelià, ISDS hauria proporcionat instructors i venut material militar al govern del Salvador per formar unitats especials contra la guerrilla d'esquerres. El traficant d'armes armeni Gerard Lachanian va dir que havia contractat Gleser, entre 1981 i 1984, perquè l'ISDS creés i formés, a Hondures, la guàrdia personal del president Roberto Suazo Córdova i els *esquadrons de la mort* del general Gustavo Álvarez Martínez, cap de les forces armades i promotor dels excessos que van suposar l'assassinat o la desaparició d'almenys 250 ciutadans. ISDS va proporcionar armes de la companyia Israel

Military Industries i va entrenar la *contra* nicaragüenca a la base de Tamara, prop de Tegucigalpa. Durant aquests anys, ISDS també va treballar amb militars o paramilitars de Mèxic, el Perú, Guatemala i l'Equador, d'on va haver de fugir després de ser acusat de segrestar i inter-

rogar mitjançant la tortura, fets negats per Gleser. A l'Amèrica Llatina, ISDS ha ofert cursos de "terror selectiu", "lluita urbana antiterror" o "intel·ligència i contraintel·ligència".

Segons explica Yossi Melman a *Haaretz*: "A Israel, el sistema funciona així: el

Ministeri de Defensa, el Ministeri d'Exteriors o el Mossad reben una petició per proporcionar assessoria de seguretat o per entrenar l'exèrcit o forces de seguretat per al governant d'un país, normalment un tirà. Com que les autoritats no poden o no volen assistir el governant directament, tot i que consideren que la seva petició és important per promoure seguretat o interessos polítics, demanen una companyia privada que proporcioni els serveis sol·licitats". Segons Melman, durant anys, el *coronel Gleser* va ser descrit com el mercenari israelià que assistia els règims repressius. Quan li diuen mercenari, Gleser s'irrita i ho nega. "Mai no he vulnerat la llei", assegura, com si una cosa estigués renyida amb l'altra. ISDS diu que defensa la "seguretat de la pàtria i dels seus valors nacionals", sense explicar com és que això ho poden dur a terme estrangers, una particularitat que sí que casa amb la definició de mercenari.

No és la primera vegada que el Barça recorre a una empresa de seguretat privada israeliana: Joan Laporta, quan era president, hauria confiat -per uns 1.000 euros al dia- la seva pròpia seguretat i la revisió de la del club a la companyia BSI, molt controvertida perquè es considerava que era "objectiu del terrorisme internacional". Tampoc no és la primera vegada que ISDS treballa per a interessos catalans: hauria prestat serveis d'espionatge i contravigilància a la família

Durant anys, el 'coronel Gleser' va ser descrit com el mercenari israelià que assistia els règims repressius

de Jordi Pujol quan va ser investigada pels serveis secrets espanyols el 1992; va impartir un curs de comandament al Servei d'Agents Rurals el 1989; va elaborar un pla d'emergència per al Palau Robert i un altre de seguretat integral per a l'edifici Torreferrosa, tots dos públics, i va proporcionar equips de seguretat al Departament d'Agricultura. Almenys cinc departaments o entitats de la Generalitat van ser esmentades a una llarga llista de clients que ISDS va presentar davant la Divisió de Seguretat del Comitè Organitzador Olímpic Barcelona 92. Quan es van signar tots aquests contractes, ISDS no estava legalitzada a Espanya i van existir clars conflictes d'interessos i favoritismes.

ISDS també declara que ha tingut com a clients Repsol-YPF, el Banc Santander, el Port de Barcelona, El Corte Inglés, Galeries Preciados, Telefónica i els Jocs Olímpics de Barcelona 92. I preocupa molt que les seves maneres i la seva experiència hagin entrenat, segons asse- nyala ISDS, el Grupo Especial de Operaciones (GEO), la unitat d'elit del Cos Nacional de Policia. 4

/ ROUSE

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Sense mitjans públics no hi ha democràcia

Jordi Oriola Folch
Barcelona

El 4 de febrer, el president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), Brauli Duart, va rebre una irada protesta dels treballadors de TV3 i Catalunya Ràdio contra les retallades salarials i el desmembrament dels mitjans públics i va fer veure que era retingut per la força per intentar deslegitimar-los. La tesis del govern és que la CCMA està sobredimensionada i cal retallar-la. Però, si comparem el nombre de treballadors de les televisions públiques: la Gran Bretanya en té 22.000; Alemanya, 23.000; Itàlia, 13.000, i TVC, menys de 2.000 per al 70% de la producció! Tele 5 i Antena 3 en tenen només 1.400

i 1.800, però són televisions privades que ho subcontracten gairebé tot. Per altra banda, la Generalitat aporta 34 euros a la CCMA per habitant i any. A Dinamarca, són 160; a Suïssa, 157; a Irlanda, 83; a Finlàndia, 77, i a Bèlgica, 69. Si no surten els números, em sembla que, més aviat, són els sous dels directius els que estan sobredimensionats (cobren més que en Mas o en Rajoy!). A més, a la CCMA, s'ha instaurat la praxi d'encarregar els programes estrella a productores privades, mentre el personal de la casa està infrautilitzat. El cop més flagrant serà l'externalització d'una de les parts més rendibles, la publicitat, que sembla que anirà a parar al Grup Godó, a qui la CCMA passarà tota la cartera de clients, a més d'assumir els riscos d'impagaments. Igual que a la sanitat, s'externalitzen serveis, cosa que encareix el sistema, per acabar conclouent que s'ha de reduir l'estructura pública perquè tot plegat és massa car. Baixeu sous de directius, elimineu les externalitzacions i veureu com podeu finançar la CCMA. ◀

FOTOGRAFIEM

Resistir a Quatre Camins

/ PAU COLL

COM S'HA FET

Aquesta setmana arribem a la DIRECTA 350, número rodó. Mirar enrere ja produeix bastant vertigen, són 350 setmanes, gairebé vuit anys. Per celebrar-ho, hem fet un sorteig entre les nostres subscriptores, perquè sense totes vosaltres aquest projecte seria impossible i us ho volem agrair de totes les maneres que se'ns acudeixen. Abans del resultat, dir que el sorteig l'hem fet aquest dimarts a la redacció fent servir un programa informàtic. Així doncs, les

guanyadores del sorteig són B. Zaldua i D. Fernandez. Felicitats, ens posarem en contacte amb vosaltres per fer-vos arribar els premis. D'altra banda, aquest divendres hem fet una altra reunió d'aquestes que s'han posat de moda darrerament a la DIRECTA, una reunió per repensar, millorar i reorganitzar tot el que fem. En els darrers temps hi està havent molts canvis a la DIRECTA i això ens està portant a repensar moltes coses. Bé, de moment fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ SEISDEDS

El periodista obedient

FE D'ERRADES

— La fotografia de Carlos Gila, el 'reestructurador' de Panrico, que vam publicar fa dues setmanes a la secció d'Així està el pati, estava equivocada. Podeu veure la fotografia correcta clicant a la imatge que trobareu a la nostra web: ves.cat/i9lb

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat Tel: 935 270 982 / Mòbil: 661 493 117

CC BY-NC-SA LICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5
Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciator.
No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.
Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
Quan reutilitzeu o distribuiu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva licència.
// Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

L'espina dorsal de la Directa són les subscripcions, que suposen el 80% del pressupost anual. Tot i això, rep una subvenció estructural de la Generalitat de Catalunya, que suposa un 2% del pressupost, pel fet de ser un mitjà en llengua catalana. Generalitat de Catalunya
Per això n'hem de posar el logotip. Departament de la Presidència

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Víctor Yustres **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Adrián Crespo i Isa Benítez **Quaderns d'Il·lucra** quadernsillucra@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig i Helena Ojeda **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hibai Arbide, Josean Llorente i Carles Biano **Agenda** Arnau Galí **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet i Víctor Serri **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Ferran Domènech **SUBSCRIPCIONS** i **DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes

AQUEST NÚMERO S'ENVIÀ A IMPREMTA EL DIA 18

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDÀ: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terrespontent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS **Daniel Pont Martín:**

“La presó només serveix per mantenir l'ordre social hegemònic” pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS **Les cooperatives elèctriques d'usuàries, eines per un canvi de model energètic** pàg. 6 i 7

Quaderns d'Illacrua 182

DIRECTA 350
19 de febrer de 2014

IL·LUSTRACIÓ:
Zulema Galeano

A FONTS | LA MIRADA IDEOLÒGICA DELS DESASTRES

Víctimes de l'emergència informativa

Les cobertures mediàtiques de desastres com l'huracà 'Katrina' (2005), el terratrèmol d'Haití (2010) o el tifó de les Filipines són ideològiques. Un estudi recent sobre el sisme haitià revela que les dues cadenes de televisió públiques, TVE i TV3, i especialment la primera, van re- produir estereotips i prejudicis sobre els països del Sud relacionant la població haitiana amb els conceptes de pobresa, violència i desesperació. Es proposen algunes claus per capgirar un periodisme d'emergències massa centrat en la victimització, la descontextualització i les presses.

Mar Carrera
afons@directa.cat

Fa més de quatre anys que es va produir el terratrèmol que va assolir part de la petita illa d'Haití i va deixar prop de 250.000 persones mortes i un milió i mig més sense casa. Poques hores després d'aquell 12 de gener de 2010, les televisions d'arreu del món van començar a difondre imatges de les destrosses produïdes pel sisme i també de les protagonistes més afectades, les víctimes.

La cadena pública Televisió Espanyola, dos dies després del terratrèmol, informava en una peça del telenotícies: “Els haitians que han sobreviscut al sisme deambulaven pels carrers entre milers de morts”. L'endemà, un dels seus enviats especials afegia: “Una de les imatges que ens han impressionat més a tots és veure els supervivents vagant, desorientats, pels carrers al costat dels cadàvers, que continuen allà”. A Televisió de Catalunya, l'endemà del sisme, també es van reproduir imatges del dolor de les víctimes. En una de les peces del 13 de gener, es veia una nena cridant i mirant al cel, al costat d'una dona ferida estirada a terra.

Fins aquí, les primeres hores, l'impacte. “Les dificultats marcaven la manera de treballar”, recordava recentment la periodista que va cobrir el terratrèmol pel diari *El Periódico*, Montse Martínez, durant un acte que es va fer amb motiu del quart aniversari del sisme. En un context tan difícil, Martínez argumenta que les periodistes van fer una bona feina, tot i que van ser envi-

ades al país a corre-cuita, sense temps de documentar-se. La premsa, en definitiva, les anomenades *rutines productives del periodisme*.

La responsable de Comunicació de la Federació d'ONG per la Pau, els Drets Humans i el Desenvolupament, Montse Santolino, considera que “Haití es va convertir en el paradigma del millor i el pitjor periodisme sobre desastres”. Per esbrinar quin paper van tenir les televisions públiques a Catalunya, la federació va encarregar un

Els comportaments passius, de gent que espera l'ajut, vaga, fuig o fa cua, van ser associats a les víctimes haitianes

estudi a l'Observatori de la Cobertura de Conflictes, amb el suport del Consell Audiovisual de Catalunya, els resultats del qual s'han publicat recentment. L'anàlisi de la cobertura que van fer TVE i TV3 de la crisi humanitària registrada a Haití després del terratrèmol del gener de 2010, elaborada per Laia Farrera i Mar Carrera sota la coordinació de Xavier Giró, mostra que, tot i que hi ha una perspectiva preocupada per la situació de les víctimes, moltes de les peces informatives de les dues cadenes reproduïen tòpics i estereotips habituals sobre els països del Sud, que, al seu torn, articulats i reiterats, contribueixen a generar una certa mirada neocolonial.

Un home surt d'un bar a Port-au-Prince després del terratrèmol del 12 de gener de 2010

Marco Dormino

La recerca quantitativa i qualitativa analitza 438 peces periodístiques sobre el terratrèmol d'Haití que van emetre els programes informatius diaris de TV3 i TVE entre el 13 i el 31 de gener de 2010.

L'estudi mostra que la cobertura de TVE inclou un nombre més elevat de tòpics i estereotips vinculats a l'assumpció que la població haitiana era pobra i violenta i estava desesperada, tot i que també apareixen a TV3. Alhora, les peces d'ambdues cadenes mostraven signes de l'anomenat quadrat ideològic: es maximitzaven els encerts dels agents del Nord (o no haitians) i es minimitzaven els del Sud; mentre es maximitzaven els desencerts del Sud i es minimitzaven els del Nord. Així doncs, els comportaments passius (de gent que espera l'ajut, vaga, fuig o fa cua) es van associar més a les víctimes haitianes, mentre que els agents exteriors (sobretot, l'exèrcit dels EUA, els equips de rescat internacionals, les ONG) mostraven actituds més actives (garantir la seguretat, rescatar, organitzar l'ajut).

"A Haití, es van complir tots els tòpics: hi havia caos, hi havia violència, hi havia desesperació", conclou Martínez en recordar la cobertura. El cert és que Haití es troba a la cua del rànquing de l'Índex de Desenvolupament Humà (posició 161, molt lluny de la 23a posició de l'Estat espanyol) i registra uns nivells d'inestabilitat política molt alts, fruit –també– de la ingència estrangera. Això justifica frases com les següents: "Haití no només és un país pobre, sinó que els terratrèmols arriben de tant en tant. No hi ha res per menjar. Tampoc per invertir" (TVE, 13

de gener); "És la fotografia d'un país, ja desolat per la misèria i sobre el qual avui, a més, hi ha impactat la desgràcia" (TVE, 21 de gener), "Haití està acostumat als desastres naturals i polítics" (TVE, 14 de gener) o "Les condicions de misèria i de pobresa extrema són tan endèmiques que no direm que el terratrèmol no s'hagi notat, però sí que, aquí, només ha afegit un pèl de gravetat a la situació" (TV3, 17 de gener).

Ara, un desastre ja no es considera un acte de la natura o fins i tot un càstig diví, sinó que s'interpreta com una construcció social

Ana María Miralles, precursora de l'anomenat periodisme públic aplicat a la gestió del risc del desastre, desenvolupat a l'Amèrica Llatina, assegura que, ara, un desastre ja no es considera un acte de la natura o fins i tot un càstig diví, sinó que s'interpreta com una construcció social. "Una sèrie de decisions i d'accions humanes que determinen que la societat i el territori del qual forma part hagin perdut la capacitat de resistir sense gaire traumatismes els efectes de la dinàmica de la natura o de la mateixa societat", diu Miralles. I encara és més complex resistir, l'endemà d'un desastre, si la situació de partida és d'extrema vulnerabilitat –com era a la capital haitiana, Port-au-Prince.

Els mitjans van reeixir en la presentació del context del país? Hi va haver intents, segons l'estudi de l'OCC. El

fet que les dues cadenes estudiades reiteressin la idea que "Haití és el país més pobre d'Amèrica", implicava que les conseqüències del terratrèmol eren comparativament molt més greus que, per exemple, les del terratrèmol que va assolir Xile un mes després. TVE cita més elements de context històric que TV3, però sense una anàlisi profunda de les responsabilitats del Nord. En el cas de TV3, gairebé mai no s'aprofundeix en les causes històriques de la situació d'Haití ni en els seus responsables (colonialisme, bloqueigs econòmics i règims dictatorials).

La desesperació genera violència

El segon estereotip present en les cobertures estudiades és el que qualifica el poble haitià de violent, força evident en el cas de TVE. Un dels exemples de la cobertura de la cadena espanyola és la peça del 17 de gener: "Els més forts dicten la seva llei al carrer. Bandes armades organitzen saqueigs i, en alguns casos, la multitud es pren la justícia pel seu compte i linxa qui roba queviures" (TVE). La passivitat atribuïda abans a la població haitiana s'esvaeix quan s'aborden els problemes relacionats amb el repartiment de l'ajut humanitari; llavors, les haitianes esdevenen protagonistes de robatoris i pillatges, és a dir, se les vincula a la criminalitat.

En general, la cobertura de TV3 no qualifica el poble haitià com un col·lectiu inherentment violent, sinó que les peces analitzades associen les actituds violentes a una reacció davant una manca estructural (pobresa), però sobre-

tot conjuntural (manca d'ajut humanitari). Al telenotícies del 19 de gener, per exemple, es verbalitza el raonament següent: "És difícil parlar de saquejos quan és qüestió de vida o mort". Així doncs, els fets violents –a vegades, anomenats amb el terme *tensió*– es lliguen a la lluita per la supervivència.

El tercer estereotip sobre les persones damnificades es vincula a la *desesperació*. La recerca de l'OCC assenyala vídeos de TV3 que presenten la desesperació com a subjecte causant de la violència. Per exemple: "La desesperació porta al pillatge i no hi ha ningú que imposi autoritat" (16 de gener). En el cas de la cobertura de TVE, es detecten peces on la desesperació es barreja amb una certa animalització. Un exemple extrem és el vídeo que mostra un dels advocadors de Port-au-Prince, la capital haitiana: "Bandes de joves desesperats, fins i tot de nens, intentant aprofitar quasi qualsevol cosa (...) inservible per a nosaltres, però que, per a ells, sempre té algun valor" (TVE, 23 de gener); o "aquesta desesperació és, també, el que està impulsant a cometre molts actes de saqueig i pillatge als carrers" (TVE, 18 de gener).

Els mites sobre les víctimes

L'expert en catàstrofes José Da Cruz es refereix al mite habitual sobre els desastres naturals al Sud, que desposseeix les víctimes de qualsevol responsabilitat i capacitat de reacció. Se les considera persones necessitades per les quals cal sentir llàstima i no empatia (2012, "Los damnificados y la asistencia"). El mite diu: "La població afectada està massa trastornada i indefensa

per assumir la responsabilitat de la seva pròpia supervivència". En realitat, recorda Da Cruz, "molta gent troba força durant una emergència", com es va posar de manifest a Mèxic el 1985, quan milers de persones voluntàries es van unir espontàniament per buscar les víctimes sota la runa després del terratrèmol. En el cas d'Haití, tant TVE com TV3 van mostrar algunes iniciatives ciutadanes de suport mutu i de recuperació, gràcies –sobretot– a la tasca de les enviades especials.

Un element que es repeteix en la cobertura mediàtica de nombrosos desastres, com en el cas del terratrèmol de Xile, és el fet de posar el focus sobre les víctimes. Un estudi elaborat pel Consejo Nacional de Televisión del país després d'analitzar 565 hores de producció televisiva posterior al terratrèmol mostra que el relat televisiu es construeix des de la mirada de les persones afectades (54% homes, 46% dones). La seva presència supera la del govern i la de les persones expertes. Això sí, els primers dies després del sisme, a Xile, predominen les fonts institucionals; les afectades ocupen el primer lloc a partir del quart dia.

És vital que les periodistes assumeixin que els riscos estan construïts socialment i deixin de culpar la natura

El fet que la gent afectada aparegui a les informacions sobre qualsevol desastre és positiu, però cal llegir quins missatges vehiculen els agents locals en aquests contextos. Són missatges individuals o col·lectius? L'estudi coordinat per Giró s'atura en aquest punt per analitzar si les veus haitianes es refereixen a les seves vicissituds més personals i individuals o si trans-

cedeixen aquest nivell. És el punt on trobem més diferències quantitatives entre les dues cadenes. D'una banda, TV3 utilitza més veus haitianes i fonts locals que l'homòloga espanyola en la narració dels fets posteriors al sisme (al canal català, representen un 12,3% del total d'agents, davant el 5,9% de TVE). De l'altra, a TVE, el 77,72% de les fonts haitianes se cenyeixen a relatar les seves tragèdies personals, mentre que, a TV3, un 53% de les fonts haitianes vehiculen opinions de pes o de queixa de la situació posterior al terratrèmol. Per exemple, el director de Radio Signal, pocs dies després del sisme, remarcava: "Jo penso que, si els haitians volem i la comunitat internacional està decidida a donar-nos suport i ajudes pels problemes reals, hi ha la possibilitat que ens refem".

Sota el dictat de l'emergència

Haití no és el primer ni l'únic exemple sobre el periodisme d'emergència. Fa poc, el novembre de 2013, el tifó Haiyan va devastar algunes zones del sud-est asiàtic i va causar almenys 6.201 morts al seu pas per les Filipines. Montse Santolino es queixava que el desastre només va durar una setmana a la portada dels mitjans de comunicació. I afegia: "La cobertura de les crisis humanitàries està rutinitzada, tot i que hi ha factors que poden ajudar a mantenir l'interès: la magnitud de la crisi, si hi ha responsables a la zona o si és rendible enviar-hi algú, la relació històrica amb el país afectat". Sovint, succeeix que, primer, les organitzacions civils activen les seves campanyes per a la donació, paral·lelament a l'atenció mediàtica. Però quan l'interès als mitjans baixa, explica la representant de la federació d'ONG, normalment, les informacions de què disposen les entitats es queden a les webs i els blocs respectius, ja que, als mitjans de masses, les cobertures cada vegada són més escasses.

Per evitar que les informacions estiguin sotmeses al criteri de noticiabilitat de l'emergència, les comunicadores

Haití, realitat o estereotip

Un periodista entrevista una dona haitiana durant la visita dels expresidents nord-americans Clinton i Bush a un camp de desplaçades internes a Haití, el 22 de març de 2010

Alona Cherkassky
/Internews

Cobrir les informacions que passen a Haití és estar preparada perquè la realitat superi la ficció; és comprendre que Haití sigui anomenada "la república de les ONG", arran de la forta presència d'organitzacions dedicades al seu desenvolupament. És assistir, malgrat la sobre-representació d'entitats i de donants, a promeses incomplertes. Com denuncia l'activista i comunicadora Iolanda Fresnillo, que ha estat al país recentment, a finals de 2012, tan sols s'havien desemborsat el 66% de les donacions compromeses per al 2010-2012.

Haití, país amb un fort passat colonial, independent des de 1804, ha estat marcat pels cops d'estat, els bloqueigs i les ingerències econòmiques estrangeres. L'any 1915, els conflictes socioculturals i la gran inestabilitat política van portar els Estats Units a envair el país i exercir

un control directe sobre ell fins al 1934. Washington va mantenir el control indirecte sobre l'economia del país fins al 1947 i, després, va influir en cops d'estat, revoltes i repressions. També va tolerar la dictadura de François Duvalier i el seu fill Jean-Claude Duvalier (de 1949 a 1986) i els seus mètodes paramilitars de repressió de dissidents. Així mateix, també va tenir relació amb el derrocament, el retorn i l'exili forçós de Jean-Bertrand Aristide entre 1991 i 2004. René Préval va ser escollit president l'any 2006, quan es van tornar a convocar unes eleccions, ara sense Aristide. El 2011, Michel Martelly va prendre el relleu a Préval, després de les darreres eleccions a la presidència, que van ser posposades un any a causa del terratrèmol de 2010. Des de 2004, l'ONU té una missió estable al país.

El mercat de Peste al departament de La Grand'Anse l'any 2013

Iolanda Fresnillo

Jordi de Miguel i Montse Santolino compilen algunes claus que han de regir la tasca periodística en contextos de desastres. En primer lloc, és vital assumir que els riscos estan construïts socialment i deixar de culpar la natura; alhora, s'ha de reconsiderar l'ús de determinades imatges que banalitzen la situació (o la facin massa emocional). Cal tractar les persones afectades com a agents polítics i no només com a víctimes impotents. A més, és essencial consultar gent experta i fonts locals i donar espai a la societat civil organitzada (i local), a més de crear una cultura dels desastres entre professionals, amb l'articulació de relacions entre ONG, mitjans i autoritats. Finalment, cal posar més èmfasi en la prevenció i la mitigació dels desastres.

L'escriptor Gustavo Wilches-Chaux, expert en la gestió de desastres arran de la seva experiència en la reconstrucció comunitària després del terratrèmol que, el 1983, va destruir la ciutat de Popayán (Colòmbia), és el creador d'una carta de drets per a les persones i les comunitats afectades per desastres, ja siguin fenòmens naturals, humans o

socioculturals. El dret a la protecció de l'Estat, a la informació, a la participació, a la perspectiva de gènere, a l'autogestió, el dret davant els mitjans de comunicació, el dret de prevenció... Per ell, el bon periodisme de desastres "avalua si la informació que ofereix contribueix a fer que les comunitats sotmeses a una amenaça de qualsevol tipus i origen (natural, sociocultural o antròpic) guanyin control sobre les seves vides i el seu destí, o si, per contra, "reforça la condició de víctimes impotents".

•info:

- Anàlisi de la cobertura de la catàstrofe humanitària d'Haití. OCC - UAB ves.cat/i8nr
- "Los damnificados y la asistencia". José Da Cruz ves.cat/i8nu
- Estudio del Consejo Nacional de Televisión de Chile ves.cat/i8nw
- "Periodismo público en la gestión del riesgo". Ana María Miralles ves.cat/i8nz

Daniel Pont Martín:

“La presó només serveix per mantenir l'ordre social hegemònic”

Daniel Pont Martín (Madrid, 1949) és un dels 12.000 presos socials que van poblar les presons espanyoles durant l'últim període de la dictadura i a l'inici de la transició. Fill d'una època convulsa, caracteritzada per la brutalitat, la negació de tots els drets socials i la imposició de la por a totes les institucions oficials del règim, va entrar a la presó als disset anys després que li apliquessin la ‘Ley de vagos y maleantes’ per uns petits robatoris, delictes pels quals va complir una condemna de cinc anys. Seguidament, als 23 anys, se li va aplicar la ‘Ley de peligrosidad y rehabilitación social’ per un atracament, fet que el va portar a ingressar de nou a la presó per complir una condemna de sis anys i quatre mesos. En la seva lluita per la supervivència intramurs, va ser un dels impulsors i membres més actius de la Coordinadora de Presos en Lluita (Copel), nascuda el 1976 a la presó de Carabanchel, amb l'objectiu d'aconseguir l'amnistia general i el canvi de les normes de vida a l'interior de les presons.

Neus Solà
entrevista@directa.cat

En quin context es va produir l'empoderament del pres social?

La delinqüència de la dictadura era una delinqüència de subsistència. Però el *desarrollismo* econòmic espanyol va suposar l'entrada a la presó de delinqüents juvenils més rebels i amb una naturalesa molt diferent de la dels presos de la postguerra i del període de la fam. El canvi de consciència es va produir després, als primers anys 70, amb l'entrada de presos per drogues, atracadors estrangers i presos polítics revolucionaris que tenien accés a la literatura progressista i a una altra mentalitat. A l'Europa dels últims anys 60, hi havia un moviment de lluita i denúncia contra la presó molt fort, especialment a França, amb el Grup d'Informació sobre les Presons (GIP) –amb Michel Foucault i Daniel Defert al capdavant– i el seu hereu, el Comitè d'Acció dels Presos (CAP). A Itàlia, també hi va haver un moviment molt

important de lluita a les presons, amb col·lectius com els Grups Armats Proletaris (NAP) que, als seus inicis, era una escissió d'un partit d'esquerra marxista-leninista que es va nodrir de desenes de presos socials. Tot això i la necessitat de recuperar l'autoestima entre els presos, en un context on la supervivència es basava en l'abús dels presos més forts sobre els més febles, ens va portar a prendre consciència de la nostra condició.

– *“No és possible que una societat que genera violència, injustícia i repressió rehabiliti ningú socialment”*

– **Podries explicar què és la Copel i seu procés de formació?**

La Copel va sorgir en un context específic durant els últims anys de la dictadura i els primers de la transició, arran de l'abandonament que vam sentir els presos socials amb l'amnistia política del juliol de 1976. En veure'ns exclosos de la primera llei d'amnistia, vam començar a organitzar-nos de

manera espontània a partir de denúncies, escrits i comunicats als mitjans de comunicació i als partits polítics. Mesos abans, també havíem començat una campanya anònima d'agitació i informació escrivint uns petits pamflets en lletra minúscula, que distribuïem anònimament per les finestres als altres companys presos a Carabanchel. Poc temps després, la direcció ens va permetre celebrar la primera assemblea col·lectiva a la presó de Carabanchel i, seguidament, vam convocar la primera vaga de tallers a la mateixa presó. A finals de 1976, la Copel es va fer visible a l'exterior.

El motí de Carabanchel s'ha presentat com el símbol irrevocable dels presos en lluita. Què va passar aquell 18 de juliol de 1977?

El motí del 18 de juliol de 1977 es va organitzar a la rotunda de la sisena galeria de Carabanchel. En aquell afegit a la galeria, on ens vam aïllar prop de 40 presos, vivíem en comuna; teníem la nostra biblioteca i funcionàvem de manera totalment assembleària i autoorganitzada. Dels onze anys que vaig passar a la presó, mai no vaig viure d'aquella manera tan horitzontal, amb tant respecte, força i unitat com aleshores. Vam decidir fer un pas més en el

FOTOGRAFIES:
Neus Solà

pol·s que manteníem contra l'Estat. Mentre l'enrenou provocat pel llançament d'uns explosius –fabricats amb llaunes de conserves i caps de llumins premsats– feia el seu efecte com a maniobra de distracció, set companys voluntaris de la Copel van pujar a la teulada amb unes pancartes que havíem confeccionat prèviament al pati de la rotonda. Paral·lelament, la resta de companys ens vam empassar objectes metàl·lics i ens vam autolesionar. Va ser la primera autolesió col·lectiva i mai no oblidaré, per la càrrega emocional que va suposar, la imatge dels 26 companys units, rajant sang abundant mentre cantàvem l'himne de la Copel, que és una adaptació de la cançó "Bella ciao". Al nostre pas, s'hi van unir altres presos fins que pràcticament tota la presó es va amotinar. Al final, prop de 700 presos van pujar a la teulada de Carabanchel i més de vint presons de tot l'Estat es van afegir a la protesta.

Com va desaparèixer la Copel?

L'Estat va ser capaç de neutralitzar la lluita de la Copel utilitzant els mitjans repressius més intensos, com l'aïllament i la tortura. Nosaltres vam resistir amb dignitat fins als últims mesos de 78, moment en què l'Estat es va aferrar a l'article 10 del reglament penitenciari, que aprovava l'aïllament indefinit de presos que es consideraven rebels. L'últim any que vaig passar a la presó abans de sortir en llibertat l'abril de 1979 el vaig passar en règim d'aïllament al Puerto de Santa María. El que perseguïen era la meua destrucció psicològica, tal com fa el règim FIES tancant els presos durant 22 o 23 hores en cel·les d'aïllament d'escassos metres, sense llum natural ni ventilació. Paral·lelament, la direcció de Carabanchel va propiciar la creació d'un grup d'incontrolats instrumentalitzats per la policia, amb l'única intenció de reproduir l'antic *statu quo* feixista dels presos més forts sobre els més febles. Tot allò ens recordava els guerrillers d'extrema dreta de Cristo Rey. Per últim, la introducció de l'heroïna i les manipulacions constants dels mitjans de comunicació del règim van provocar l'abandó progressiu del suport exterior.

“La Copel va sorgir arran de l'abandonament que vam sentir els presos socials amb l'amnistia política del juliol de 1976”

Com es legitimen les presons? Creus que hi ha una relació directa entre el poder i la delinqüència?

La funció de la presó, segons la teoria que defensa el sistema legislatiu i judicial, és mantenir un sistema de convivència social aparentment equilibrat. Però, el que realment s'amaga darrere d'aquestes lleis és l'interès per defensar una classe social hegemònica per sobre d'una altra, que l'accepta submisament, castigant cruelment aquells que no s'integren dins aquest ordre social establert. A la pràctica, la presó només provoca sofriment i destrucció. No té cap sentit mantenir la presó en ple segle XXI. Però, si no es can-

via aquesta societat de manera radical amb una revolució social profunda, no hi ha res a fer perquè l'aliment de la presó és el mateix poder que exerceix aquest sistema. La delinqüència interessa perquè l'Estat necessita un enemic i necessita la por i la repressió per mantenir el control social. Això és el que ens volen imposar amb la llei de seguretat ciutadana: emmordassar els sectors socials que no acceptem submisament la precarietat de les nostres vides provocada per la crisi del capitalisme i el tarannà d'una classe dirigent corrupta i poderosa.

El triomf d'un model penitenciari, entenen la rehabilitació de les preses com a fita, hauria de tenir com a conseqüència la reducció de la gent presa. Com s'explica que, actualment, hi hagi 73.000 persones preses a l'Estat espanyol?

El panorama penitenciari és pessimista, sobretot perquè les presons estan plenes. El discurs social normalitzat és que la presó és necessària, sense que es qüestionï en absolut el perquè d'aquest tipus de presons i de lleis; ni què representa ni quins interessos defensa. La rehabilitació relacionada amb aquesta societat és una fal·làcia. No és possible que una societat que genera violència, injustícia i repressió rehabiliti ningú socialment. Jo no em considero rehabilitat; si més no, he canviat la meua consciència i he après a sobreviure amb altres valors. La rehabilitació social és un concepte que s'origina amb la religió catòlica. Des dels seus orígens i, sobretot, durant la dictadura, l'Església catòlica sempre ha estat molt lligada a l'administració de la repressió. D'altra banda, quins treballs rehabilitadors hi ha a les presons que siguin professionalment factibles per incorporar-se a la vida en llibertat? Escassíssims tallers, amb un tipus de treball alienant i sense cap opció d'adequar-lo a les necessitats laborals del món exterior. I no ens oblidem de la tota la indústria carcellera que es beneficia del tancament de cada pres.

Quines repercussions reals pot portar l'historial d'un pres insumís? Podem emmarcar la vaga de fam que manté José Antúnez Becerra a Brians 2 des del 14 de gener en aquest patró?

La vaga de fam d'Antúnez Becerra, l'emmarco dins la urgència de denúncia de la cadena perpètua encoberta que pateix i de la duresa del tractament penitenciari; sense obli-

dar-nos del degoteig interminable de desenes de *suïcidis*. Antúnez és un home amb unes característiques singulars: exmembre de la Copel, va ser un dels 45 reclusos que van protagonitzar la fuga de la Model el 1978. També va participar al motí de Quatre Camins de l'any 2004 per denunciar els maltractaments brutals que es produïen en aquesta presó. José Antúnez sempre ha estat un home reivindicatiu, autodidacte i insumís a l'hora d'acceptar la injustícia carcerària, tan inherent a la institució; per això mereix el màxim respecte i el màxim suport.

Plaques solars a la teulada del pavelló municipal de Manlleu -
Arxiu Somenergia

Per un canvi de model energètic

En aquest període de crisi econòmica, el cooperativisme és un format en creixement per la seua forma democràtica i pel seu contingut social. En l'àmbit de l'energia, al nostre país, s'ha constituït una nova generació de cooperatives elèctriques d'usuàries, encapçalades per Som Energia, que aposten per un canvi de model energètic. També hi

ha una generació de cooperatives elèctriques rurals, alguna d'elles centenària, implantades bàsicament al País Valencià, que destaquen per la seua tasca social, pel model democràtic, per l'abaratiment del preu i per la gestió local. El cooperativisme es torna a presentar com una alternativa, també en el camp de l'energia.

Vicent Canet

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

El preu de la llum, el consum energètic, les renovables i l'oligopoli de les elèctriques són temes d'actualitat. En un país en crisi econòmica, els preus resulten més difícils de pagar a una població cada vegada més empobrida. Quan la gent té menys recursos és quan s'anuncien les pujades més fortes i quan els impostos i els *peatges* que s'afegeixen al preu de la llum, especialment a l'autoconsum i a les renovables, tenen un pes més fort. Les darreres informacions indiquen que el Ministeri d'Energia i Indústria ha suspès la subhasta com a forma de fixació del preu de l'electricitat, un format que havia generat sospites de frau. La solució ha estat la creació d'un sistema de tarifes horàries, que només són aplicables si es té un comptador intel·ligent, que no és majoritari al nostre país. Per contrarestar aquesta situació, que molta gent vincula al fet que el mercat estigui controlat per poques i grans empreses, estan sorgint alternatives diferents, que volen acabar amb aquesta concentració de la propietat en el sector, que impedeix la seua evolució cap a fonts verdes d'obtenció

d'energia i cap a la transparència del preu per a les usuàries. Les alternatives es plantegen tant per apostar per les energies renovables com per assolir un preu més ajustat i transparent.

Cooperatives 100% renovables

En el context europeu han sorgit de fa anys un nou referent: les cooperatives elèctriques d'usuàries que aposten plenament per les renovables: Ecopower a Bèlgica —amb més de 35 anys d'història i 40.000 sòcies—, Enercoop a França

La fixació del preu de l'electricitat per subhasta ha generat sospites de frau

—nascuda l'any 2005 i amb 13.000 sòcies— i Greenpeace Energy —amb deu anys i més de 100.000 sòcies—, que és la més gran d'Europa. A l'Estat espanyol, Som Energia és la cooperativa més gran que ha agafat el testimoni d'aquestes experiències europees. Marc Rosselló, membre d'aquesta cooperativa nascuda a Girona fa tres anys, defineix Som Energia com a "part d'un moviment social per canviar el model energètic", per això aposta per consumir 100% renovables, per una orga-

nització democràtica i per l'economia local. Som Energia s'ha constituït com a comercialitzadora d'energia renovable i ja és productora a petita escala: compta amb vuit cobertes fotovoltaïques i una planta de biogàs i té més de 50 grups locals constituïts i més de 10.000 sòcies arreu de l'Estat. Tot i això, una part important de l'energia que comercialitzen encara és adquirida al mercat elèctric convencional i compta amb una certificació oficial que garanteix el seu origen renovable.

Hi ha experiències similars arreu de l'Estat, entre les quals destaquen les cooperatives GoiEner, situada a Goierri (País Basc), que té poc més d'un any d'història i suma més de 800 usuàries, i Zencer a Fuengirola (Andalusia), amb el mateix temps de vida i més de 300 cooperativistes. Encara en fase de projecte i pendent de constituir-se com a cooperatives, trobem Enerplus a Cantàbria i Castella i Lleó, i Nos Enerxia, a Galícia. En general, el cost de ser sòcia no supera la inversió inicial de cent euros, reemborsables com a capital inicial, que permet l'accés a la tarifa d'últim recurs (TUR), la més econòmica del mercat, amb energia d'origen plenament verd. Rosselló assenyaleta que, en el cas

de Som Energia, abaratir el preu no és tan prioritari com l'ús de les renovables, la conscienciació per un consum racional de l'energia i l'aposta per una regulació transparent del preu de la llum, que "ha pujat un 80% els darrers anys, no és transparent, no penalitza el malbaratament i no està liberalitzat en tots els seus àmbits". En l'àmbit europeu, el cooperativisme, en aquest cas d'usuàries, s'ha convertit en una opció per a aquelles persones que creuen que cal revertir la situació oligopòlica del mercat de la llum i volen apostar per les renovables i per promoure una economia democràtica i local.

Cooperatives elèctriques rurals

Encara que sembli nou, les cooperatives elèctriques d'usuàries són una opció amb anys d'història. Es tracta d'un model —en alguns casos centenari— que actualment és present, sobretot, al País Valencià. Aquestes cooperatives, molt arrelades a una localitat concreta, han servit per donar resposta a les necessitats d'electricificació rural de determinats pobles que no hi haurien accedit d'una altra manera. Les grans empreses no es van voler instal·lar a determinats municipis rurals perquè no els era rendible. Consegüentment,

durant els anys vint i trenta del segle passat, molts pobles rurals van buscar opcions per fer arribar la llum a casa seva. En alguns casos, els ajuntaments van ser els que es van fer càrrec de l'electrificació rural; en altres casos, les empreses vinculades a l'autoritat local, i en molts altres casos, les usuàries es van autoorganitzar mitjançant la creació de cooperatives elèctriques. Van arribar a ser més de mil arreu de l'Estat espanyol i dues-centes al País Valencià. A les terres valencianes, amb una tradició arrelada de cooperatives de consum, el fet d'associar-se per aconseguir fer arribar l'electricitat al poble no va ser gens estrany.

Avui dia, només queden vint cooperatives elèctriques a l'Estat espanyol, setze de les quals s'ubiquen al País Valencià, on hi ha la Federació Valenciana de Cooperatives Elèctriques. A més, n'hi ha dues a Madrid, una a Osca i una altra a Tarragona. La federació valenciana abasteix 45.000 usuàries –el 80% de les cooperativistes d'àmbit estatal– i les cooperatives són productores, comercialitzadores locals (tot i que poden ser-ho arreu de l'Estat) i distribuïdores, ja que disposen de la seua pròpia xarxa de distribució al seu municipi o comarca. Per competir en un mercat liberalitzat i garantir els seus interessos, a part de la federació, compten amb el grup de compra cooperatiu, que promou els valors de l'economia social i permet optimitzar

costos i garantir la subsistència de les petites cooperatives.

“Els nostres marges són transparents i estem obligats a revertir els beneficis en el soci; també ho fem en la tarifa final del soci i en obra social. Per això oferim preus més barats, perquè no tenim un rendista a qui donar beneficis, cosa que ens permet ajustar el preu al màxim i ser competitius”,

Gràcies a la pressió de la Federació Valenciana de Cooperatives Elèctriques, les cooperatives van poder continuar comercialitzant llum

afirma Manuel Pérez, director general d'Enercoop a Crevillent, que té 15.000 sòcies i abasteix tota la comarca. “A Alginet, durant setze mesos, vam ser l'empresa que oferia energia més barata de tot l'Estat espanyol, un 24% més baixa. El telèfon es feia roig de trucades per veure si els podíem comercialitzar la llum”, afirma Salvador Escutia, president de la Federació Valenciana de Cooperatives Elèctriques i de la Cooperativa d'Alginet. A més, hi ha l'obra social: “A Enercoop disposem de 400.000 euros l'any per atendre les necessitats de la població de Crevillent, que té 26.000 habitants. Hem construït un tanatori gratuït per a tothom i una residència per a xiquets

amb discapacitats psíquiques i sense família, donem 500 beques d'estudis i promovem activitats culturals, festives i lúdiques al poble”, explica Pérez.

Enercoop, la més gran de les valencianes, comercialitza un 80% d'energia d'origen renovable, que és tota la que produeix. Escutia, però, indica que la resta de cooperatives valencianes, tot i que poden oferir entre un 20 i un 30% de renovables de producció pròpia, no poden cobrir tota la demanda que tenen. “Les retallades del govern en aquest àmbit han paralitzat molts projectes de reconversió cap a les renovables”, argumenta Escutia. Amb tot, la voluntat d'implantar les renovables és clara “perquè són el futur”, conclou.

Cooperació entre cooperatives

Tot i que el model de Som Energia és diferent del de les cooperatives elèctriques d'usuàries valencianes, hi ha espai per a la col·laboració i l'intercanvi d'experiències i de coneixement. “Tenim moltes experiències per compartir que poden ser molt positives per ambdós. Nosaltres tenim molt a dir en els models de gestió de la llum, la relació amb els usuaris o la gestió de personal pels nostres anys d'experiència. De Som Energia, podem aprendre de la vocació d'àmbit estatal pel que fa al mercat potencial; nosaltres sempre havíem estat molt localistes”, afirma Escutia. El president de la cooperativa d'Alginet creu que, a la llarga, tot i que

no sigui prioritari, aquesta nova generació de cooperatives elèctriques podrà oferir preus més econòmics quan reinverteixi els beneficis que obtingui: “És qüestió de temps, quan ja hagen invertit en producció pròpia en renovables”.

Des de Som Energia, Marc Roselló també afirma que hi ha molts espais de col·laboració i que estan molt interessats en el contacte tot i les diferències. La relació és fluida, però aquesta nova generació de cooperatives elèctriques té una consciència ecològica i de necessitat de canviar el model energètic més gran. Amb tot, Roselló veu punts en comú. Destaca que, gràcies a la pressió de la federació valenciana, entre altres, les cooperatives van poder continuar sent comercialitzadores de llum, una opció que estava a punt de desaparèixer amb la proposta inicial de nova llei del sector elèctric.

El cooperativisme és el gran desconegut del mercat elèctric i, alhora, un sector en creixement que cada vegada interessa a més gent. I és, probablement, una de les alternatives més sòlides del mercat elèctric actual. Es tracta d'un model d'economia local i democràtica que posa en mans de les usuàries el control del seu consum, del preu, dels beneficis que genera aquest mercat i del tipus d'energia que volen consumir. I és l'espai adequat per promoure un canvi de model entre la ciutadania i una cultura energètica que permeti reduir el consum elèctric.

Turbina eòlica del grup Gurid
-
Nick Cross

Piulades

FOTOGRAFIA: Carlos Castro

Passeu. Veniu. Piu. No tingueu por, que no prendreu mal. Només són paraules. Piulades. Com diu vosaltres: 140 caràcters. Al respecte: de la mateixa manera que us dic que *linkeu* massa, us reconec que heu entès molt bé l'assumpte del piu-piu. La creativitat ja ha estat assolida, ara, l'única cosa realment original és ser crític. Profundament crític, ja m'enteneu. Us haviu desentès en excés... Així doncs, ara que ja teniu el piu-piu, apropieu-vos a la plaça. Com aquesta, a les vostres esquenes, és ben bonica, oi? El carrer és la vostra força. Si fins i tot us ho tenen mig prohibit, mira si els espanta. I tu, per què em guipes així? Jo no sóc cap guru ni cap *coach*, no sóc pas d'aquells que acaben mots amb *ing*. Us inflen a teories, teoremes i altres mandangues i encara és a mi a qui mireu com si fos un xerraire. Ocupeu-vos de qui buida el riu. Piu. Què us piulava? Ah, sí: que no sóc un

expert, només algú que us contempla amb perspectiva. No faig judicis de valor, senyora, jo sóc el cronista. Ben fosc, com les seves ulleres, perquè en el negre conviuen tots els colors. Però, no marxeu, si us plau, no marxeu! De tant en tant us aniré dient coses divertides, conec prou les regles del joc. Apa, això serà després, ara seguim una mica més... Si us veiéssiu –piu– com us veig jo, tots enreixadets, vindríeu a la meua. Ejem. Piu. Que us tornin el que és vostre. Piu. Piuleu, però també xiuleu. Té una cara ben simpàtica, vostè, senyor! Vigileu amb el pinso. Massa pinso... Tant de bo m'entenguéssiu. Apa. Piu. Penseu en clau d'espècie. Per alguna cosa us ha de servir aquest cap tan gran. Apa. Piu. Depredadors que fan i desfan sense control. Els heu d'aturar. Tant de bo em poguéssiu entendre. Apa. Piu. Piu. Piu.

Dionísio Porta

RODA EL MÓN

14-15

Una vintena d'entitats presenten una denúncia penal per aclarir la responsabilitat de la Guàrdia Civil en la mort de quinze migrants a Ceuta

16

Parlem amb Lakhli Nhabouha, membre del Comitè de mares dels quinze saharauis desapareguts l'any 2005

MYANMAR // EL POBLE ROHINGYA ÉS UNA MINORIA MUSULMANA QUE PATEIX UN GENOCIDI SILENCIAT DES DE FA ANYS

Perseguit a casa, ignorat a l'exterior

Caralp Mariné
Bangkok
@CaralpMarine

“Com es pot tenir esperança quan no es tenen amics al món?”, es pregunta Siful Huw Omi, un fotògraf bengalí que treballa per la Fundació Magnum i fa cinc anys que documenta la realitat d'una de les comunitats més perseguides del món. És el poble rohingya, una minoria ètnica musulmana procedent de la regió de Rakhine, situada a l'est de Myanmar i fronterera amb Bangla Desh. Fa dècades que aquesta comunitat viu perseguida pel grup budista Rakhine davant els ulls d'un govern que promou la seva fugida i silencia el genocidi lent i sistemàtic de què és objecte. L'últim atac es va produir l'estiu de 2012 i, segons dades de les Nacions Unides, va causar 48 morts.

Gairebé un milió i mig de persones rohingya viuen a Myanmar, ja sigui a Rakhine o desplaçades a altres regions, segons l'ONU. Prop de 130.000 viuen als campaments que hi ha entre la frontera de Tailàndia i Myanmar de manera temporal i almenys 100.000 s'han desplaçat a països fronterers com Bangla Desh, Malàisia, el Pakistan o Tailàndia, on també poblen camps de refugiats en unes condicions de vida que fan difícil la supervivència.

ENFRONTAMENTS ÈTNICS

Molt abans de la colonització britànica, Myanmar ja patia els enfrontaments típics d'una regió habitada per diferents minories culturals. Quan els britànics van marxar, el 1948, el xoc entre grups ètnics va ressorgir, situació que va facilitar l'escalada al poder de l'exèrcit, que no va dubtar a imposar una dictadura xenòfoba. Així doncs, des de fa dècades, els grups musulmans minoritaris com el rohingya han estat entre els més perseguits.

D'acord amb aquestes polítiques, el govern militar va decidir no incorporar el poble rohingya en una llei de 1982 que reconeixia l'existència de grups ètnics al territori i intentava legislar-ne la nacionalitat. Així doncs, s'ha negat la nacionalitat a la comunitat rohingya, que ha hagut de viure -tant a Myanmar com a l'estranger- en un estatus d'il·legalitat permanent. Ser apàtrida suposa dificultats per desplaçar-se lliurement i per accedir a l'educació o a un servei mèdic universal, entre d'altres problemes socials i humans greus denunciats per les Nacions Unides.

Malgrat l'obertura que ha experimentat el país des de les eleccions de 2011, la situació no ha millorat gaire. “Les coses no canviaran a Birmània tot i l'aparent transformació democràtica; l'exèrcit continua al poder”, opina Maung Kyaw Nou, rohingya que viu a Bangkok i presideix l'Associació de Rohingyes Birmanes a Tailàndia.

La majoria de gent rohingya desplaçada a Bangla Desh, Malàisia o Tailàndia viu en camps de refugiats on no hi ha

aigua calenta ni electricitat ni cap tipus de seguretat o servei mèdic. Les dones no surten de casa per por de ser detingudes i molts dels homes que treballen ho fan a les fàbriques, en condicions d'exploació laboral i sense cap tipus de protecció.

UNA COMUNITAT SENSE AMISTATS

Tailàndia ha ratificat la majoria de tractats internacionals de drets humans que fan referència a la nacionalitat i les persones apàtrides, però les seves lleis en matèria d'estatus legal no ho reflecteixen. “És cert que Tailàndia concedeix un carnet d'identitat als apàtrides, però, de tots els rohingya que hi ha aquí, només un 15 o un 20% l'han aconseguit. Els tràmits són gairebé impossibles de superar”, assegura Kyaw Nou, que, des que és president de l'associació a Tailàndia dóna suport i assessorament a les persones que intenten aconseguir el document.

La gent que no obté la identificació viu com a *il·legal* i, en conseqüència,

s'enfronta a dos escenaris greus: la presó o la deportació. “A principis de 2013, hi havia uns 2.200 rohingyes a les presons de Tailàndia. De tots ells, 500 eren nens, empresonats en condicions de sobrepopulació”, descriu Kyaw Nou. Un informe elaborat per The Equal Rights Trust i la Universitat Mahidol assegura que les autoritats tailandeses no estan preparades per fer front a l'arribada creixent de rohingyes i, consegüentment, la resposta de la policia generalment és arbitrària. Quan hi ha detencions, se separen les famílies; els homes s'envien a un centre de detenció per immigrants i, les dones i la mainada, a un altre.

Quan les autoritats ho creuen pertinent, assegura l'informe, o quan les presons estan saturades, se les retorna al seu país, on sovint acaben sent víctimes del tràfic de persones o obligades a treballar de manera forçada i a pagar grans quantitats de diners als grups segrestadors.

“El govern de Tailàndia assegura que ens vol ajudar, però diu que necessita informes de l'Alt Comissariat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR). Després, però, posa molts impediments perquè l'agència de l'ONU pugui entrar a les presons o als camps per veure com s'hi viu”, comenta Kyaw Nou.

Les Nacions Unides han definit el poble rohingya com una de les comunitats més vulnerables del món

Els intents internacionals per ajudar aquesta comunitat han estat gairebé nuls, sobretot per part de les potències occidentals. Mentrestant, els països que acullen rohingyes com a refugiats s'enfronten a molts reptes que gairebé no saben gestionar, ja que, en general, són països amb problemes polítics i socials propis força greus. “Pel meu govern, és pràcticament impossible ajudar aquesta comunitat. Bangla Desh és un país amb un milió de problemes i un dels més pobres del món”, afirma Omi.

Sense cap agent capaç de liderar el diàleg entre ètnies en aquesta regió del món i sense amistats que li concedeixin la nacionalitat, el poble rohingya continuarà sent, tal com el defineixen les Nacions Unides, una de les comunitats més vulnerables del món. ◀

Un nen rohingya en un camp de refugiats de Bangla Desh l'any 2013 / STEVE GUMAER

RODA EL MÓN

ESTAT ESPANYOL // UNA VINTENA D'ENTITATS PRESENTEN UNA DENÚNCIA PENAL PER ACLARIR LA RESPONSABILITAT DE LA GUÀRDIA CIVIL EN LA MORT DE QUINZE MIGRANTS A CEUTA

Els crims de l'Europa fortaleza

Quique Badia
Barcelona
@qbadiamasoni

Dijous 6 de febrer de 2014, platja del Tarajal, Ceuta. Quinze persones perden la vida quan intenten traspasar l'espigó fronterer que separa la localitat marroquina de Fnideq de la ciutat autònoma espanyola. Formen part d'un grup de 23 individus, la majoria dels quals provenen del Camerun, tot i que també n'hi ha que vénen de Costa d'Ivori i de Guinea. A partir d'aquí, el relat dels fets s'embolica. Les primeres declaracions institucionals, emeses per la delegació del govern espanyol a Ceuta, asseguren que no ha calgut la intervenció

El director de la Guàrdia Civil ha reconegut l'ús de bales de goma contra les persones que intentaven entrar nedant a Ceuta

de la Guàrdia Civil -el cos responsable de la vigilància de les costes i les fronteres a l'Estat- ja que, segons l'organisme, les autoritats marroquines han avortat el pas del grup a la seva banda. Onze hores després, el gabinet de comunicació de la institució armada espanyola reconeix que els agents han utilitzat material antidistúrbis, fet que també acaba divulgant la delegació del govern a Ceuta, que afirma que el seu objectiu era "espantar (amb el

soroll)" la vintena de persones que volien creuar la frontera i, per tant, contradiu les declaracions anteriors. L'endemà d'aquests esdeveniments, el director de la Guàrdia Civil, Arsenio Fernández de Mesa, reconeix l'ús de bales de goma contra el grup de cameruneses, ivorians i guineanes, però nega que s'hagin disparat mentre intentaven arribar a la costa nedant. Davant l'exigència que es mostrin els testimonis audiovisuals, fonts oficials de l'institut armat asseguren, l'endemà dels fets, que "a cap dels tres punts (on es dona la situació objecte de controvèrsia) no hi ha càmeres instal·lades". Simultàniament, el gabinet de comunicació de la delegació del govern a Ceuta informa que hi ha càmeres a tot el perímetre fronterer.

Per la seva banda, el 10 de febrer, una vintena de col·lectius i entitats de defensa dels drets humans van presentar una denúncia davant la Fiscalia General de l'Estat demanant que s'investigui la possible existència de delictes i que es determinin, si és el cas, els responsables penals de les morts.

EXPULSIONS IL·LEGALS

Una altra de les contradiccions de les successives versions oficials radica en el fet que, dotze hores després dels esdeveniments, el delegat del govern espanyol a Ceuta, Francisco Antonio González, va assegurar que cap de les 23 persones no havia "aconseguit travessar l'espigó que delimita l'accés a Espanya". El 8 de febrer, el director de la Guàrdia Civil va ratificar aquesta afirmació, però, el 13 de

febrer, el ministre de l'Interior espanyol, Jorge Fernández Díaz, durant la seva compareixença al congrés, va explicar: "23 persones van arribar a la part espanyola de la platja, algunes d'elles auxiliades per l'institut armat, moment en què, de manera immediata, van ser rebutjades i se'n van fer càrrec les forces marroquines de les quals havien escapat i que les estaven reclamant".

En aquestes declaracions, el ministre espanyol reconeix una pràctica il·lícita que suposa la vulneració dels convenis internacionals en matèria de drets humans i, per extensió, de la llei d'es-

La platja del Tarajal, frontera entre Ceuta i el Marroc

trangeria espanyola. El Protocol Adicional 4 de la Convenció Europea de Drets Humans prohibeix expressament les expulsions col·lectives de persones d'origen forà, prohibició que ratifica la llei espanyola sobre drets i llibertats dels estrangers. L'esmentada llei obliga a obrir un expedient de devolució, fet que implicaria el dret a l'assistència lletrada i, a partir d'aquesta, la possibilitat de demanar exempcions arran de la condició de refugiada, per raons humanitàries o per oferir col·laboració contra les màfies. Aquestes al·legacions estarien subjectes al dret espanyol i, per tant, podrien ser

Armand Debordo, Larios, Blaise, Ibrahim Keita, Daouda Dakole i Yves Martin són sis de les quinze persones que van morir a Ceuta el 6 de febrer

Un dels migrants que va intentar entrar nedant a Ceuta mostra l'impacte d'una bala de goma / COORDINADORA DE BARRIOS

recoregudes als estaments pertinents, situació que no s'ha donat en el cas que ens ocupa.

Segons diverses ONG que treballen a banda i banda de la frontera del sud d'Europa, no ens trobaríem davant d'un cas aïllat, ja que, asseguren, des de l'any 2001, es podrien haver produït prop de 5.000 casos d'expulsions il·legals per part de la Guàrdia Civil, la majoria contra persones d'origen subsaharià.

Des de l'any 2001, s'haurien produït prop de 5.000 casos d'expulsions il·legals per part de la Guàrdia Civil

L'any 2005, l'ONG de defensa els drets de la infància Prodein va presentar un vídeo davant la fiscalia general de l'Estat on es podien veure agents del cos armat espanyol guiant un grup de prop de quinze persones d'origen subsaharià entre les dues tanques que separen Melilla del Marroc amb l'objectiu d'entregar-les a les autoritats marroquines. Quan el grup es troba en mans de les Forces Auxiliars del país nord-africà, el vídeo mostra clarament els cops de bastó i de corretja que reben de part dels agents encarregats de la vigilància a l'altra banda de la frontera.

L'AGÈNCIA FRONTX

L'1 de maig del 2005, va entrar en funcionament l'Agència Europea per a la Gestió de la Cooperació Operativa a les Fronteres Exteriors dels estats membres de la Unió Europea (UE), altrament dita Frontex. L'agència s'atribueix com a tasques principals la millora de la gestió de les fronteres exteriors dels estats de la UE i la coordinació per fer efectiu el treball en equip entre aquests països.

L'organització actua com a nexa entre els estats europeus i l'àmbit empresarial de la seguretat i s'erigeix com a exemple de col·laboració pública i privada pel que fa a qüestions de governança.

El gener d'enguany, la comandància de la Guàrdia Civil a Melilla va rebre vehicles i material específic per a la vigilància de les fronteres. El valor dels nous recursos, entre els quals hi ha vuit tot terrenys i diverses furgonetes, ascendeix a 900.000 euros, un 75% dels quals han estat sufragats pel Fons de Fronteres Exteriors de la UE. El 25% restant correspon a l'aportació de l'Estat espanyol. A més dels vehicles esmentats, gràcies a aquesta partida, l'institut armat es va dotar d'aparells de visió nocturna, càmeres tèrmiques, llanternes, prismàtics i d'un teleobjectiu de gran abast.

Un mes després, la base de la Unitat Aèria de l'Aeroport de València va acollir les jornades Frontex sobre la utilització

de sistemes de vigilància des d'aeronaus. A la trobada, hi van participar, a més de la Guàrdia Civil i la policia espanyola, la Guàrdia de Finances italiana, la Guàrdia de Fronteres de Letònia i de Lituània, la Guàrdia de Duanes francesa i la *Bundespolizei* alemanya. L'objectiu era proporcionar coneixements sobre la utilització dels sistemes de vigilància esmentats a les participants. Així doncs, l'agència Frontex esdevé un marc on les diferents policies comparteixen coneixements per millorar l'eficiència dels controls fronterers contra els desplaçaments demogràfics de persones cap a Europa. ◀

Cap de setmana de lluita contra la política migratòria europea a Roma

Rere el lema *Mai Più CIE* (CIE mai més, en català), prop de 5.000 manifestants van protestar, el 15 de febrer, a les portes del Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de Ponte Galeria, a Roma. Ja fa un mes que les persones que hi són internades sostenen una dura protesta en forma de vaga de fam. Algunes de les recloses han arribat a cosir-se la boca per denunciar la seva situació dins el centre. Durant la manifestació, part de les concentrades, abillades amb cascs i passamuntanyes, van tirar a terra la tanca que rodeja el CIE per intentar accedir-hi, però la policia italiana va acabar refusant la temptativa.

Itàlia també és un punt calent pel que fa a morts a les fronteres de la UE. L'octubre de l'any passat, 300 persones van perdre la vida prop de l'illa italiana de Lampedusa. Mig miler de persones viatjaven en una barcassa, la majoria provenien de Somàlia i d'Eritrea. A mitja milla de la costa, el vaixell es va avariar i les migrades que hi viatjaven van decidir encendre un foc perquè les vinguessin a rescatar. La gasolina que hi havia escampada arreu de la barca va provocar un incendi que va obligar les persones que eren a bord a saltar del vaixell. Amb el focus mediàtic encara apuntant a l'illa, dos mesos més tard, es va anunciar el buidatge del CIE de Lampedusa. La decisió es va adoptar després de l'acció empresa per nou persones d'origen magribí, que es van cosir la boca per protestar contra les condicions de vida del centre, una manera de fer pública la situació de les migrades que s'ha repetit a Ponte Galeria, escenari d'un nou episodi de la lluita contra la fortalesa europea.

Marc Almodóvar

[pròleg de Santiago Alba Rico]

Egipte rere la barricada

Revolució i contrarevolució més enllà de Tahrir

ISBN 978-84-92559-49-7 | 328 pàgs. | 20 €

www.viruseditorial.net | www.viruslibreria.net | info@viruseditorial.net

editorial **virus**

editorial · distribuïdors · llibreria web

RODA EL MÓN

EL MAGRIB // ENTREVISTA AMB LAKHLIFI NHABOUHA, MEMBRE DEL COMITÈ DE MARES DELS QUINZE SAHRAUÍS DESAPAREGUTS EL DIA DE NADAL DE 2005

“Els nostres fills i germans no són al fons del mar”

Des que el Marroc va ocupar l'antiga colònia espanyola del Sàhara Occidental, el 1975, mig miler de sahrauís han patit un procés de desaparició forçosa. Els germans de Lakhli Nhabouha, amb dos activistes del moviment sahrauí, van desaparèixer el dia de Nadal de l'any 2005. Aquella nit, havien de salpar amb una pastera, juntament amb tretze homes més, des de les proximitats de Boujdour cap a les illes Canàries, fugint de la repressió de les autoritats marroquines. No van arribar mai a la seva destinació. El Marroc manté que l'embarcació es va enfonsar, però les famílies estan convençudes que resten en mans de la Marina real marroquina des de fa vuit anys. Nhabouha és, des de llavors, la portaveu del Comitè de mares dels quinze desapareguts.

Lakhli Nhabouha, a la dreta, durant un acte organitzat per l'associació canària d'amistat amb el poble sahrauí l'any 2012 / ACAPS

de la policia, ens han assegurat que van ser reclusos en un quarter militar secret prop de la ciutat d'Agadir. Si fossin a una presó comuna, ja ho sabríem perquè tindrien contacte amb altres presos. Gràcies a aquesta font, sabem que un d'ells és mort -no sabem quan ni com va morir- i un altre es troba molt malalt. No sabem si està greu, si l'estan tractant o si la seva vida corre perill, per això tenim pressa! La darrera informació que tenim és que els han traslladat recentment, però no sabem on.

En quin punt es troben les negociacions amb les autoritats marroquines?

Negociant amb el Marroc, poca cosa podem aconseguir... La nostra tasca se centra, sobretot, en donar a conèixer el cas. Som al Grup de Treball sobre desaparicions forçoses de les Nacions Unides i tenim contacte amb grups com les Madres de la Plaza de Mayo argentines. Ens esforcem molt per difondre la nostra història i la de totes les desaparegudes del Marroc, per sensibilitzar la població i pressionar el govern, perquè admeti la seva responsabilitat i alliberi els nostres fills i germans.

El Marroc va modificar la constitució fa dos anys, com a mostra del nou tarannà de Mohammed VI. Què ha canviat pel poble sahrauí?

Nosaltres no hem notat els canvis de la nova constitució o la pregona "nova era" que es va obrir amb l'arribada de Mohammed VI. Se suposa que ha "renovat el regne", que ara hi ha llibertat d'expressió i que, al Marroc, ja no hi ha presons secretes, desaparicions forçoses o tortura. La realitat, però, és que no ha canviat res pels sahrauís: tenim més de 60 presos polítics, prop de 500 persones encara desaparegudes i ens colpegen a cada manifestació que convoquem. Als territoris ocupats, l'exèrcit i les forces de seguretat continuen gaudint d'una impunitat absoluta. ◀

vam començar a buscar-los desesperadament a les comissaries i els hospitals. Les autoritats locals d'al-Aaiun ens deien que, probablement, havien desaparegut al mar. Així doncs, vam contactar amb familiars que viuen a les Canàries i vam presentar una denúncia als jutjats de Las Palmas. La Guàrdia Civil espanyola va obrir una investigació i va confirmar que no havia detectat cap embarcació durant aquells dies. Poques setmanes més tard, una persona que treballa per les forces de seguretat marroquines ens va confirmar que els nostres germans i fills havien estat arrestats.

El Marroc manté que la pastera va naufragar. Quines proves teniu que els vostres familiars continuen en mans dels cossos de seguretat?

N'estem ben segurs, que no són al fons del mar. Durant aquests anys, ens hem reunit amb el governador d'al-Aaiun, comissaris de la policia nacional, alts càrrecs regionals de la gendarmeria... i mai no ens han negat que segrestessin els nostres familiars. Simplement, donen respostes ambigües i se'ns intenten treure de sobre. Tenen un comportament ben sospitos. Un exemple: mig any després de la desaparició, vam rebre

una trucada que ens informava de l'aparició de quatre cadàvers, suposadament dels nostres quinze, però no ens volien proporcionar més dades. Després de pressionar, ens van confessar que havien descobert els cossos entre els mesos de gener i març de 2006 en una franja de 500 quilòmetres que va des de Tarfaia, al nord del Sàhara Occidental, fins a Dakhla, a l'extrem sud, un fet força estrany per l'enorme distància que separa aquests punts. Les negociacions eren amb l'alcalde d'al-Aaiun de llavors, l'actual ministre de l'Interior del Marroc, que el 16 de març encara declarava públicament que estaven buscant els "desapareguts al mar". Impotents, vam denunciar els fets a la cort d'apel·lacions per poder fer un reconeixement dels cadàvers. Ens van confirmar que un dels quatre cossos pertany a un familiar nostre, però mai no ens l'han deixat veure. Tenen por que descobrim que els quatre cossos no són dels nostres fills? O que sí que ho són, però van morir torturats i no ofegats al mar?

Durant aquests anys, heu rebut alguna informació sobre la seva localització?

Els nostres informadors, càrrecs de certa importància dins l'estructura regional

Nora Miralles
Al-Aaiun (Sàhara Occidental)
@NoraMMC

Els teus germans no migraven per motius econòmics. De què fugien?
L'any 2005, va començar una *intifada* als territoris ocupats, que va suposar un punt d'inflexió després de setze anys de calma relativa. Va ser un moment de moltíssima agitació i mobilització, en què molta gent va ser detinguda, torturada, desapareguda o va haver de fugir claudament. Ells eren quinze activistes reconeguts i aquí, a Al-Aaiun, estaven senyalats. Sabien que aviat serien arrestats i empresonats i van decidir fugir en una pastera, amb CD i DVD sobre el conflicte i les violacions dels drets humans que patíem, per intentar -també- trencar el bloqueig mediàtic un cop fora del país.

En un primer moment, vau pensar que els havia engolit l'Atlàntic...

Després de dos dies sense notícies seves,

DEL 13 AL 22 DE FEBRER ALS CINEMES GIRONA

ZINEMALDIA

EL FESTIVAL DE CINEMA BASC A CATALUNYA

euskal etxea

GERNIKA BAJO LAS BOMBAS // Assaïen: Lander Ordoña, Pep Tostar, Mark Schucklin / Aizpea Gortazar // SORMENAREN BIDE EZKUTUAK + A LA BIZKAINA // Assaïen: Lander Ordoña / Sormenaren / Aritz Galarza / Dir. Aitz Galarza // KIMUAK // UMEZURTZAK // Assaïen: Patxo Telentia / Actor: Mikel Anzoriz / Producció: Ernest Del Rio / Director: EL PRECIO DE LA LIBERTAD // Assaïen: Ana Murugan / Director: Joaquim Trincado / Producció: GERNIK GABE 200X133 // Assaïen: Mónica Zumeta / Director: Yoko Rumi / Producció: VIOLET // EL METODO ARRIETA // Assaïen: Jorge Gil de Múñiz / Director: MENTXU Y- COORDES ARRIETA / Protagonistes: EUSKARA JENDEA // Assaïen: Riba Castro, Mikel Arredondo / Lurto Epia / Director: ENCIERRO 30: BULL RUNNING IN PAMPLONA // Assaïen: Jose Luis Rubio / Producció: ASHER ETA BOK // Assaïen: Aitor Merino / Aitana Merino / Director

Fotogramas EL PUNT AVUI arca butaca

/ LOURDES LAO

EXPRESSIONS

Torna l'OVNI: Observatori de Vídeo No Identificat

La mostra d'enguany planteja una crítica de la cultura i la societat contemporànies a partir del vídeoart, el documental independent i l'arqueologia dels 'mass media'.

Anna Pujol Reig

@putxiputxis

L'edició d'enguany de la mostra de vídeo i documental OVNI -que va néixer el 1996- gira al voltant del terme *In limbo*. Aquest mot, d'origen llatí, s'utilitza per fer referència al món que queda entre els vius i els morts, però també té altres significats, menys conegut: és l'espai d'emmagatzematge on s'envien els arxius esborrats i és el nom d'un conte d'Aldous Huxley, autor del premonitori *Brave New World* -conegut amb el títol *Un Món feliç* a les nostres terres. Per tant, podríem dir que el joc està servit, ja que tots tres significats donen molt de si, sobretot si tenim en compte que l'OVNI pretén fer una tasca de recerca de diferents materials que aportin una crítica a la societat contemporània, ja sigui mitjançant el vídeoart, el documental independent o l'arqueologia dels mass

El tret de sortida de l'OVNI el donarà 'En Marinaleda sí se puede' del realitzador Carlos Callero

media. La mostra és possible gràcies a un seguit de professionals de les arts visuals, la comunicació audiovisual, les ciències socials i altres disciplines afins que, des de fa més d'una dècada, es dediquen a recopilar arxius a través de les xarxes per poder posar-los a l'abast de tothom que ho necessiti de manera totalment altruista. Així doncs, si volem veure les altres edicions o obtenir més treballs, només hem d'entrar a la seva pàgina web o contactar amb l'associació. De moment, però, ens quedem amb l'edició d'enguany, que -del 27 de

febrer al 2 de març - ens mostrarà més de vint projectes d'arreu del món que giren al voltant de la premissa *In limbo*, aquest espai on queden suspeses moltes de les penes, alegries, principis i finals que actualment assetgen la nostra vida individual i col·lectiva.

DE MARINALEDA ALS CIE

El tret de sortida el donarà *En Marinaleda #SíSePuede, Creencias III* (Carlos Callero, 25 minuts, Barcelona, 2013), on Dolores Tejada Saavedra, regidora de treball de Marinaleda, explica amb detalls com s'ha aconseguit arribar al 0% d'atur i s'han socialitzat drets com l'habitatge, l'educació o la sanitat en aquesta petita població de 3.000 habitants. El mateix dijous 27, es projectarà un homenatge al pensador i filòleg Agustín García Calvo, titulat *Agustín García Calvo*

en Sol (La Noche Tuerta, 13 min, Madrid, 2011); o el film *iphoneChina* (Christian von Borries, Liu Yan, 75 min, Alemanya i la Xina, 2013), on l'autor es planteja el dilema: "Si Apple fos un Estat, on viuríem, allà o a la Xina?". Amb aquesta idea, vol reflexionar sobre com funcionen els estats i les empreses i els seus lligams estrets. Durant el cicle, hi ha altres perles inèdites, com una entrevista no emesa a Pier Paolo Pasolini (*Anònim a la Xarxa*, 9 min, Itàlia, 1971), on aquest afirma que la societat neocapitalista i consumista és la veritable revolució de la burgesia; i el llargmetratge *4F* (Xavier Artigas, Xapo Ortega, 120 min, Barcelona, 2012), que relata un dels casos de corrupció policial més greus que s'han destapat a Barcelona. També es tornaran a treure a la llum altres temes incòmodes per les classes dirigents, com fa el treball *La Nave del*

Per fer la presentació del documental '4F', ni oblit ni perdó', es va ocupar el Palau del Cinema de la Via Laietana de Barcelona / VÍCTOR SERRI

Poblenou (Dones en Rebel·lia, 7 min, Barcelona, 2012), un seguit de vídeos que denuncien les condicions en què viuen les prop de 300 persones de la Nau del Poblenou, o *Sobren Raons. Tanquem els CIE* (Marielle Paon, Susana González, 30 min, Barcelona, 2012), basat en el testimoniatge de diferents persones que han estat internes en aquestes presons encobertes. ◀

OVNI

Del 27 de febrer al 2 de març de 2014
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)
Carrer Montalegre, 5. Metro Universitat (L-1 i L-4) o Liceu (L-3)
Entrada lliure - a partir de les 19:30h

+info:
ves.cat/19mq
Arxius OVNI: www.desorg.org

EXPRESSIONS

Herta Müller i la incertesa d'Europa

L'obra d'una escriptora a favor de les minories que permet comprendre l'Europa de l'Est.

Txema Seglers
@La_Directa

Els diaris ens parlen d'Europa. Cada dia s'escriuen notícies sobre les eleccions europees, la Unió Europea, l'euroescepticisme... Parlar d'Europa és un tema actual. Parlar del futur d'Europa, però, esdevé més roent. Ara bé, si ens interessa clarificar el seu futur, també ens interessa conèixer-ne el passat. Josep Ramoneda, periodista i filòsof, assenyalava dos problemes actuals d'Europa: d'una banda, l'obsessió de la classe governant per atendre qualsevol qüestió des d'una perspectiva econòmica. D'altra banda, l'enorme retard en la interrelació cultural i la dificultat de comunicació entre les europees. Sens dubte, Europa encara es pregunta sobre la seva complexa realitat i no oblidava les antigues cicatrius que configuren la seva història.

Herta Müller descriu amb lucidesa les pors quotidianes, la pobresa i la violència soterrada del totalitarisme romanès

D'aquestes cicatrius del vell continent, en pot parlar amb autoritat l'escriptora Herta Müller, nascuda a Romania l'any 1953. Llicenciada en Filologia Germànica i Romànica a la Universitat de Timisoara, l'escriptora va patir els horrors de la dictadura de Ceausescu des de ben jove. Un exemple d'aquestes circumstàncies que patia Europa es concreta en la pròpia història familiar de l'autora. Néta de comerciants i agricultores, les terres de l'avi i l'àvia van ser expropiades pel règim comunista. El seu pare va treballar com a

operari de les Waffen-SS, el cos de combat del partit nazi, i la seva mare va ser deportada a un camp de treball de l'URSS després de la II Guerra Mundial. Europa esquinçada per l'odi.

EXILI I REPRESSIÓ

Herta Müller, com tantes altres persones, va patir l'exili, la repressió i l'espionatge de la dictadura comunista. Gairebé tota la seva obra gravita al voltant d'aquesta dolorosa experiència. L'escriptora descriu amb lucidesa les pors quotidianes, la pobresa i la violència soterrada produïdes pel sistema totalitari comunista que va patir la població de Romania. De fet, és difícil separar el periple biogràfic de l'obra literària. Herta Müller va ser espiada i perseguida per la Securitate, el cos policial del règim comunista, però, mal-

grat aquest espionatge, es va negar a col·laborar amb el servei secret del dictador romanès. Ben al contrari, la constant de Herta Müller és denunciar i reflexionar al voltant del control que exerceixen els estats totalitaris sobre la població, especialment quan generen aquest clima de sospita entre la ciutadania. Per exemple, en una entrevista, l'escriptora explica la consternació que va sentir quan es va assabentar que la seva millor amiga de joventut informava els serveis secrets del règim sobre la seva vida privada.

Els seus llibres presenten escenes cruentes, doloroses. L'autora ofereix reflexions profundes i agosarades sobre l'ànima humana. Amb un estil poètic i dur, Herta Müller ens explica que les dictadures van minant les persones per dins, com la humilitat penetra els ossos. Però la seva

veu esdevé especialment lluminosa quan aborda la figura de l'estranger i la xenofòbia. I és que la nostra escriptora va créixer en una terra trencada, en una Europa ferida, i la recerca d'una pàtria és constant en la seva obra. En aquest sentit, el fet que Müller guanyés el Premi Nobel l'any 2009 es va considerar un reconeixement significatiu per a totes les *apàtrides* de l'altra part d'Europa. L'experiència fronterera de la seva biografia i la seva obra i, alhora, el seu compromís ètic com a escriptora permeten que escrigui: "Qui pronuncia la paraula *estranger* pels carers d'aquests pobles la vincula a l'odi. I ja tenen tema de conversa. Una conversa amb la mateixa dinàmica. Fórmules buides i plenes de prejudicis per desfogar, sense despertar sospites, tantes insatisfaccions particulars per altres motius". És la llibertat de la mirada estrangera.

De fet, l'escriptora va patir la repressió pel fet de pertànyer i defensar els drets d'un minoria alemanya a la Romania de Ceausescu. Però l'Alemanya moderna i actual tampoc no l'entén. Enmig de dues fronteres, Herta Müller escriu: "Ambdós països són estranys l'un amb l'altre, tant que no hi ha res en ells, ni en mi (ni en la d'abans ni en la d'ara), que pugui coexistir sense impunitat". L'escriptora descriu amb certesa les sospites entre pobles europeus.

Europa té autors com Herta Müller, però l'Europa de la unió desconeix, encara, part de la seva identitat. Suïssa nega l'accés a les croates; Le Pen defensa un control estricte de la immigració; el Regne Unit restringeix la sanitat a la població immigrant búlgara i romanesa... Però, davant d'aquestes fronteres, comptem amb figures com Herta Müller: la llibertat d'una mirada lúcida i profunda, apàtrida, que estableix ponts i no aixequi murs. Una llum enmig de la incertesa d'Europa. 4

Herta Müller ha creat els gèneres de la novel·la, la poesia i l'assaig / SLOTTIMO LYNGSTAD MARTIN

in limbo

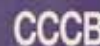
27 de febrer al 2 de març
caure i volar ~ ovni 2014
videos projeccions i arxius

4F Barcelona morta * Comunitat
Africana explotació i autogestió
Antibiografies: sense sostre a Barcelona
Detroit Zona Autònoma * Fall & Winter Som
Natura. Marinaleda #Sisepuede
Terrorismo de Autor

observatori de video no identificat
www.desorg.org

Centre de Cultura Contemporània de Barcelona
C/ Montalegre, 5
www.cccb.org

entrada lliure ~ horaris: 19.30h - 23h

“Estem obligats a ser lúcids i a replantejar el nostre rumb”

Entrevistem l'actor i director teatral **Sergi López**, que aquest cap de setmana presentarà el seu darrer espectacle, *'Non Solum'*, a l'Ateneu de Nou Barris, en el marc del cicle de cultura crítica i popular Cítric. Durant els mesos de febrer, març i abril, aquesta iniciativa ens acostarà un seguit de propostes artístiques que entenen l'art com una eina per modelar la societat.

Júlia Bacardit
@La_Directa

Com explicaries el teu espectacle *Non Solum*?

És difícil d'explicar, seria com una comèdia existencialista -tot i que la paraula fa por. L'obra no tracta una única qüestió i tampoc no està ambientada en un lloc concret i conegut. La idea és presentar moltes situacions en espais diversos, com si es tractés d'un viatge surrealista; el que busquem és esprèmer el potencial poètic que té el teatre. Potser un dels temes centrals de l'espectacle és la solitud i, en conseqüència, la necessitat d'inventar-se els altres. En aquest sentit, el títol *Non solum* sembla contradictori, perquè és un sol actor que fa molts personatges. En un moment donat, els personatges s'adonen que tots són iguals i no ho entenen, busquen les seves diferències. Ens agradava la idea d'un actor posseït que et porta a llocs inesperats, d'una manifestació a una cançó i d'una cançó a la mort. Malgrat tot, *Non solum* segueix una lògica (la lògica del surrealisme i de l'absurd): l'obra té un fil conductor que l'espectador pot anar estirant.

Com vehicles l'acció artística i cultural amb la crítica social? Creus que han d'anar sempre juntes?

La societat en conjunt està molesta per la crisi i, avui dia, s'estan qüestionant més les coses. D'una banda, penso que això s'ha d'aprofitar i, de l'altra, crec que el teatre sempre ha de tenir un punt de crítica, una utilitat. Per mi, és imprescindible voler canviar el món d'alguna manera, fer que el que es veu a l'escenari ressoni fora. El teló no ens pot oferir solucions concretes, però sí que ens ha d'incitar a la reflexió social.

T'agrada més fer teatre o cinema?

Preferiria no haver d'escollir. Quan fas cinema, sempre has de seguir unes directrius més clares, t'has de limitar a actuar.

Amb el teatre, especialment amb el teatre de creació com *Non Solum*, la cosa canvia. En aquest cas, jo no només sóc intèrpret, sinó que m'he ocupat del text, de la posada en escena... En general, el teatre és més accessible i més proper perquè, per fer cinema, sempre necessites que et truqui algú i que hi hagi un cert pressupost. El teatre, el pots fer a tot arreu.

“El teló no ens pot oferir solucions concretes, però sí que ens ha d'incitar a la reflexió social”

Respon-me com si fossis un espectador. Guillermo del Toro, Isabel Coixet o Ventura Pons?

No puc respondre perquè he tingut la sort de treballar amb tots tres i no voldria decantar-me per ningú en exclusiu. El més estimulants és experimentar amb directors ben diferents entre si; que cadascun tingui un univers propi. Aquest és el privilegi de la cultura, la seva diversitat i el plaer de poder provar-ho tot.

Albert Serra o Jean-Luc Godard?

M'agraden molt tots dos. Costen d'entendre, però s'acosten a la poesia i això sempre és bo. El cinema de Godard és com la cuina, com més menjars proves

més t'enriqueixes i puges de nivell. Una vegada, Bertolt Brecht va dir que, si vols *entendre* alguna cosa, el millor que pots fer és anar al lavabo i mirar el que has fet -perquè això serà comprensible. El que ens vol dir és que *entendre* sempre és relatiu. Què vol dir entendre la música o l'obra de Miró? Es tracta de transcendir, de tocar un àmbit més -diguem-ne- espiritual.

Vas començar a treballar com a actor pel teu compte quan eres molt jove. Què en penses, d'institucions com l'Institut del Teatre o les acadèmies teatrals?

El món del teatre és un misteri, no hi ha una fórmula concreta per accedir-hi. La prova és que molts actors han anat a parar als escenaris per vies molt diferents. En alguns casos, l'acadèmia et pot deformar i, en d'altres, és molt útil; cadascú ha de trobar el seu mètode. Tot i així, considero que formar-se sempre està bé. L'acadèmia on vaig anar, a França, t'ensenyava justament això, a escollir la manera d'encarar el teatre. Finalment, estar damunt l'escenari a temps real és el que et dona les lliçons més importants perquè t'ensenyi a escoltar el públic, a veure què funciona i què no.

Pel que fa a la formació i els recursos, és millor França que l'Estat espanyol?

No hi ha uns països millors que els altres; d'escoles i teatre de qualitat, n'hi ha a tot arreu. Sí que és veritat que, a França, la

cultura és més respectada que aquí i que això té repercussions: hi ha més escoles, més metodologies. Però, repeteixo, la qualitat no depèn de les nacions.

Què trobes hi a faltar, dins la cultura, els mitjans de comunicació i els espais de creació catalans?

El món de la cultura i els mitjans de comunicació tenen els mateixos mals que la societat de la qual formem part, en són un reflex. Vivim dins el sistema capitalista i això pot ser molt restrictiu perquè cal vendre i tenir audiència per sobre de tot, fins i tot per sobre del pensament. El pecat de la cultura actual és que busca el més immediat, el que s'entén i funciona a nivell massiu... I d'aquesta manera, és clar, es passen per alt moltes propostes més profundes.

“És important que el poder públic ens doni suport i això no ha de ser contradictori amb l'autogestió”

Cal que se subvencioni la cultura o hem d'optar per un model independent i autogestionat?

L'Estat hauria d'intervenir tant en la cultura com en l'empresa automobilística. *Subvenció* és una paraula lletja, però crec que és important que el poder públic ens doni suport i això no ha de ser contradictori amb l'autogestió. La força de les persones, sovint, està per sobre de la de les institucions i el teatre sempre s'autogestiona com pot, és una gran família. La cultura s'ha de preservar perquè és l'educació dels adults. L'educació no està limitada als nens, l'aprenentatge no s'acaba mai. Precisament per això és necessari que ens continuem fent preguntes.

Finalment, com veus el moment present, amb esperança o desencís?

Amb esperança. Corren temps difícils, però estem obligats a ser lúcids i a replantejar el nostre rumb. Hem de deixar de creure que mai no canviarà res; penso que ara estem especialment descontents i que és una bona ocasió per avançar cap a un sistema més col·lectiu. ◀

Non Solum de Sergi López
Ateneu Popular 9Barris.
21, 22 i 23 de febrer
culturacitrica.wordpress.com/ateneu9b.net

Sergi López amb el premi Most, un guardó que va rebre el novembre de 2013 / JEMI PARETAS

EXPRESSIONS

Podem, hem i –a més– volem

El filòsof i assagista madrileny Santiago Alba Rico publica el llibre '¿Podemos seguir siendo de izquierdas? (Panfleto en sí menor)'. Anàlisi i proposta –o filosofia i programa–, tot en una obra que portarà polèmica.

Pau Llonch
@paulllonch

A través de la seva prosa addictiva i quasi lírica, Alba Rico esbossa una proposta política que vol conjugar l'anticapitalisme, el dret i el conservadorisme antropològic. Una reivindicació de la connexió entre Kant i Marx –i un abandó total de Hegel– que no és nova en l'autor, però que mai no havia estat tan ben travada com en aquesta obra.

És possible una *Història* d'esquerres? I què hauria de fer aquesta *Història* amb la *Societat*? Aquest llibre s'ocupa, en algun sentit, de respondre aquestes preguntes, segons les paraules del mateix autor al primer capítol. Plantejades així, poden resultar inquietants i és difícil no llegir influències estructuralistes i althusserianes en aquesta dualitat exclouent entre

La dreta ha aconseguit consolidar una falsa construcció ideològica que vincula democràcia i estat de dret amb capitalisme

història i societat que sobta i captiva a parts iguals des del principi de l'obra. Abans de desenvolupar la triada –econòmica, institucional i antropològica– que conforma l'esquelet argumental d'aquest llibre, l'autor ataca la Història i l'historicisme de manera implacable. Per Alba Rico, una traïció de l'esperit de la Il·lustració, que havia identificat el progrés amb la raó i el dret, hauria acabat vinculant el progrés amb la Història, que –per l'autor– progressa, precisament, contra el dret i contra la raó. Segons l'autor, la societat “la fan els homes i les dones” i la *Història* “una certa classe d'homes”; en aquest sentit, cap règim anterior havia

'El rai de la Medusa' de Théodore Géricault

estat tan “històric” com el capitalisme, en la mesura que, en lloc d'adaptar-se als lligams socials i respectar-los, els ha desmantellat de manera sistemàtica.

REVOLUCIÓ ECONÒMICA I REFORMISME INSTITUCIONAL

La primera tesi de la triada és que el capitalisme és irreformable –segurament, el punt de partida menys polèmic del llibre. Marx va localitzar encertadament la lògica d'acumulació que s'ha anat apoderant dels béns col·lectius, generals i universals –distinció encertada– per fer viable la seva reproducció ampliada, que no es pot aturar i no coneix límits naturals ni ètics. Si el capitalisme és una “revolució permanent” l'autor cita Walter Benjamin per representar les característiques d'un sistema altercapitalista com un “fre d'emergència” en lloc de com un projecte encara més històric –o progressista en el sentit hegel·lià del terme– com el del mateix capitalisme, que va tenir conse-

qüències tan nefastes, per exemple, en el desenvolupament del productivisme soviètic creixentista. Fins aquí, es dirà, tot correcte.

La segona de les tesis, però, és la més polèmica: el dret i la institució s'han de reformar, no destruir. La dreta i el liberalisme han aconseguit consolidar una falsa construcció ideològica que vincula democràcia i estat de dret amb capitalisme i el socialisme, en lloc de denunciar aquesta manipulació basada en una incompatibilitat inqüestionable, va decidir que, per acabar amb el capitalisme, també s'havia d'acabar amb el dret i la democràcia. El resultat d'aquest rebuig a tot el garantisme democràtic pel fet de considerar-lo “burgès” va conduir, per dir-ho ras i curt, al *gulag*. No es pot superar la divisió de poders, l'*habeas corpus* o la presumpció d'innocència perquè l'alternativa a aquests i altres continguts del dret és la decisió del més fort i, per Alba Rico, el dret seria –precisa-

ment– una conquesta dels dèbils sobre els forts. És dolorós haver de resumir aquesta segona idea en aquestes poques paraules. Cal llegir-la.

UN PROGRAMA CONSERVADOR

Però l'esquerra també ha de ser conservadora. Aquesta seria la darrera idea central i la que ocupa més espai. Aquí, l'autor fa una defensa aferrissada de l'humanisme, l'ecologia i el feminisme amb una prosa de bellesa aclaparadora. Una preciosa apologia de *les coses* que, paradoxalment, haurien deixat d'existir en el sistema més capaç de produir-ne més i més ràpidament com a efecte de l'accelerada renovació de les mercaderies al mercat. Un crit d'alerta sobre la il·lusió de neutralitat de la tecnologia, davant la qual cada vegada tenim més autonomia i que es constitueix més en òrgans –davant els quals no tenim cap llibertat– que en eines. I una llarga llista de consideracions més sobre aquest mínim antropològic tant chestertonian sense el qual no és possible, com a *El rai de la Medusa* de Géricault, ni tan sols pensar un projecte d'esquerres.

Qui hagi seguit l'autor notarà que es tracta d'una obra que, subtilment, destil·la mala llet. És ben sabut que, per la seva posició respecte als conflictes oberts a Líbia o Síria arran del que s'ha anomenat la “primavera àrab”, l'autor ha estat llinxat per alguns sectors de l'esquerra espanyola, que l'han acusat de poc menys que de justificar i defensar les intervencions de l'OTAN i, potser més entre línies i a través de notes al peu, l'autor contraataca esmenant la plana a l'estalinisme i els seus hereus des de molts angles teòrics i pràctics. És possible –i saludable– polemitzar amb algunes de les tesis d'Alba Rico en aquest llibre, que les millors tradicions del marxisme crític podrien considerar, per exemple, que sovint són abstractes i ahistòriques. Però fóra bo que, aquesta vegada, la polèmica partís d'una lectura atenta de l'obra i es desenvolupés amb el mínim de respecte i cordialitat exigible entre comunistes. La gaudireu. Molt. ◀

¿Podemos seguir siendo de izquierdas? (Panfleto en sí menor) Santiago Alba Rico. Pol-len edicions, 2013 pol-len.cat eltinter.com

DIVA HOGAR
REPARACIONS 24H
MANTENIMENT I REFORMES
Barcelona
93.346.86.01
Tarragona-Reus-Costa
977.207.982
www.clubdivahogar.com

Productos de la tierra
El portal de venta de productos de los PPCC
www.productosdelatierra.cat

MISSATGERIA NETAJA TREVOL
1984 2014
934.988.070
eco GRUP COOPERATIU

KAMILOSETAS MUSKARIA
distribuidora llibertària
www.nodo50.org/kamilosetas
kamilosetas@nodo50.org

TAM-TAM
disseny gràfic - il·lustració
web - compaginació
www.fundaciótamam.org

POCA BROMA.

EL FISCAL HORRACH VA DISSENYAR UNA ESTRATÈGIA PER "SALVAR LA INFANTIA."

Comunicat intern: Enhorabona per les #400Directes!

A la darrera reunió del Comitè de Coordinació Territorial (COCOTER) de la DIRECTA, es va decidir organitzar una assemblea per redactar un seguit de punts que caldria presentar al Comitè de Celebracions de Treballadores i Lectors (COCTEL) sobre les iniciatives previstes per celebrar els 350 números de la DIRECTA. Un cop el COCTEL va rebre l'informe del COCOTER, el va exposar a l'assemblea setmanal. Es va decidir que allò era un tema d'importància cabdal i que requeria fer una assemblea a part. El Comitè per a la Conciliació de Debats i Reunions Infinitament Llargs (COCODRIL) va decidir que, per no malmetre més la vida familiar de les membres del col·lectiu, fóra bo presentar-ho en una assemblea general i no programar més reunions extraordinàries. Com que la propera assemblea general és a la primavera, el COCODRIL va comunicar al COCTEL que potser no tindriem les conclusions a temps pel número 350. Després de debatre-ho amb el COCOTER, s'han iniciat converses amb el col·lectiu per si seria millor passar la celebració del número 350 al 400. La Coordinadora de Creació de Tuits i Anuncis (COCRETA) ja comença a pensar ara un *hashtag* maco per a l'efemèride. Sona amb força el HT #400Directes. Continuarem informant.

Es va decidir que allò era un tema d'importància cabdal i que requeria fer una assemblea a part

Agenda cultural

Presentació del llibre *Com fer amics i conservar-los*, de J. I. Wert. Presenta l'acte Gaspar Hernández. Llibreria La Indocumentada, dijous a les 19h.

Missa solemne per demanar la intercessió de santa Teresa. Oficia el pare R. Varela, amb l'ajuda de l'escolanet J. Fernández Díaz. Església del Sant Crist del Mitjó Foradat, diumenge a les 12h.

Taula rodona: *La racionalització dels horaris: una utopia?* Centre Cívic Can Borriassol, dilluns a les 00:30 h.

Col·loqui: *Les forces històriques transformadores i el seu encaix en les primeres formulacions del materialisme dialèctic, confrontades a l'expressió mecanicista del meu puny americà.* Casal Tramuntana, dissabte a les 18h.

Exposició fotogràfica: *Paisatges federalistes*. Lavabo de dones de la primera planta de la seu del PSC de Barcelona. Fins al 2 de març.

'Master class' de bateria a càrrec de J. A. Duran, bateria dels Unionist Boys. Conservatori de Lleida, diumenge a les 20h.

Jornada de porres obertes a la comissaria dels Mossos d'Esquadra del Raval (Barcelona), dissabte de 10 a 20h. Es recomana portar protecció pel cap.

EL CAS DELS IMMIGRANTS DE CEUTA SEGONS FERNÁNDEZ DÍAZ

BARRI INTERNET

@Hibai — @josianito — @biano

WEBS

Les pitjors 29 fotos de família fins ara

Aquesta setmana, no us portem cap bloc amb fotos de gats, sinó una cosa molt pitjor: fotos de persones. Fotos en família, és a dir, un al·legat involuntari contra la família nuclear.

www.superlenteja.com/fotos-de-familia

LA XARXA QUE ENS AGRADA

La xarxa com a lloc per acceptar-nos com som

Sovint, Internet s'associa a aquest lloc on l'homofòbia, el racisme, el sexisme o els instints més baixos són habituals. Ho podem veure cada dia a la secció de comentaris de qualsevol diari digital o a Youtube. No obstant això, la xarxa també és l'espai on podem ser nosaltres mateixes, actuar com vulguem o descobrir que no estem soles ni som rares. És el cas de Harnaam Kaur, una guapíssima dona de religió sikh que estava completament acomplexada per la seva barba i pels insults que rebia al carrer fins que, gràcies als vídeos de Youtube, va descobrir que la seva característica facial no té res de monstruós. Ara, als seus 23 anys, és ella qui ha fet el pas de mostrar la seva bellesa amb la intenció que altres noies no passin pel que ella ha hagut de passar fins que s'ha acceptat tal com és. Si no hagués estat per la xarxa, si només hagués sentit el rebuig que li mostrava la majoria de la gent al carrer, Harnaam hauria viscut acomplexada, intentant eliminar el pèl amb mètodes peril·losos (la religió sikh prohibeix tallar-se'l) i potser hagués acabat duent a bon terme algun dels intents de suïcidi que ja havia protagonitzat. El món seria un lloc molt més lleig sense la bellesa de Harnaam Kaur. Aquí, la seva història explicada per ella mateixa: ves.cat/i9d1

DARK VADER

Nova llei de propietat intel·lectual

El 14 de febrer, es va presentar una proposta de modificació de la llei de propietat intel·lectual que torna a legislar contra els principis bàsics d'Internet i a favor dels lobbys de la indústria. Tot i que encara falta fer el tràmit parlamentari i que la seva entrada en vigor es preveu per d'aquí uns mesos, el més probable és que el text que s'aprovi sigui molt semblant al que s'ha proposat. Bàsicament, quatre aspectes:

1) Limitar encara més el dret de còpia privada

Si la còpia privada ja gairebé no existia, amb la nova llei, podríem dir que desapareix. Només es considerarà còpia privada aquella que facis d'alguna cosa que hagi comprat tu i de la qual tinguis factura mercantil.

2) Modificar l'ús de les obres en l'ensenyament

CEDRO ha estat reclamant milions d'euros en concepte de drets a les universitats, però, com que ha perdut diversos judicis, ha pressionat per modificar la llei.

3) Imposar una taxa a les pàgines web que recopilen enllaços a notícies d'altres mitjans

Enllaçar és la base d'Internet, però, als mitjans de comunicació tradicionals, el que els agrada és cobrar perquè la gent els enllaci. És el seu somni des de fa anys. A través de l'associació AEDE, l'Associació d'Editors de Diaris Espanyols, han introduït una llei que diu que les web que afegeixen fragments no signi-

ficatiu d'obres divulgades en publicacions periòdiques han de pagar una remuneració a l'editora de la publicació.

Això és la *taxa Google*, el que sempre s'ha tingut al cap a l'hora de redactar l'article. La veritat és que la definició és prou àmplia per afectar molts més prestadors de serveis. Agregadors de continguts com Menéame poden encaixar en aquesta definició. I fins i tot els blocs.

Els mitjans de comunicació tradicionals, que estan morint, ara volen una pensió per allargar una mica més la seva agonia. I no els importa fer-ho a costa d'alterar les regles del joc de la xarxa.

4) Reforçar la comissió Sinde - Wert

La llei reforça el poder de la comissió Sinde - Wert, que no només es pot dirigir contra les infractores de drets de propietat intel·lectual, sinó també contra qui facilita "la descripció o la localització de les obres". Aquesta part de la llei pretén acabar amb les pàgines d'enllaços, però trasllada la seva acció fins i tot als fòrums de contingut general, on les usuàries són lliures de pujar els seus propis continguts. Ara, una administradora haurà de moderar-los o la web podrà ser tancada en 24h. Les sancions que imposa faran que moltes pàgines web s'allotgin a l'estranger.

Cada nova proposta de llei sobre Internet és un atac a la llibertat i al sentit comú. Queden moltes batalles, però guanyarem aquesta guerra. Internet lliure o barbàrie!

EPIC TROLL

Recopilatoris de 'vines'

A Youtube, hi ha recopilatoris de tot. Sobretot, de *fails* (caigudes, errors i altres coses que fan gràcia a tothom menys a la protagonista).

Ens sembla interessant aquest recopilatori, on podem veure els vídeos de diferent gent (la majoria negra) jugant amb els estereotips sobre com reaccionen les persones negres i blanques davant d'una mateixa situació. Aclariment: no ens agrada l'humor racista, sinó, ben al contrari, l'humor que deconstrueix els estereotips racials.

ves.cat/i9dZ

CAMPANYES

Les respostes a la 'taxa Google'

Les respostes d'Internet davant la proposta de la *taxa Google* no s'han fet esperar. Des de campanyes a les xarxes amb el *hashtag* #nolesleas fins a atacs a la web d'AEDE per modificar la seva pàgina inicial, cosa que, a Internet, es coneix com a *defacement*.

Però les usuàries han desenvolupat altres eines per si, finalment, la llei s'aplica. Es tracta d'un *plugin* per al navegador (hi ha versions per Firefox i per Chrome) que bloqueja automàticament els llocs web dels mitjans afiliats a AEDE, com si fos un filtre. Nosaltres ja ens ho hem instal·lat. Les usuàries de Meneame, una pàgina web que es dedica a agregar enllaços, també estan organitzant protocols per excloure les notícies que pertanyin a aquests mitjans. En alguns casos, el trànsit que genera Menéame amb les seves notícies a mitjans de comunicació se situa entre el 10% i el 20% de les seves visites. Si volen guerra, la xarxa donarà guerra.

ves.cat/i9fk

AGENDA

agenda@directa.cat

Construïm la sanitat als Països Catalans

BARCELONA DS22/02

Jornada de debats sobre la sanitat pública, amb la voluntat de crear un espai ampli de generació de propostes i un possible punt de trobada de les diferents lluites en l'àmbit sanitari.

Programa: 10h Models de Gestió Sanitària. Conseqüències de la incidència de l'agenda neoliberal en la gestió de la sanitat. El Canadà, Veneçuela i Anglaterra. A càrrec d'Isabel Iturria (Veneçuela), Tania Aguilar Guerra (Cuba) i Carles Muntaner (Canadà). 12h Determinants socials de salut. Diferències sistemàtiques en salut a causa de les estructures socials. Montse Pineda, activista per la sanitat pública i feminista; Carme Borrrell, llicenciada i doctora en Medicina, especialista en medicina familiar i comunitària i en medicina preventiva i salut pública; Laia Ollé, membre del Grup de Recerca en Desigualtats en la Salut (GREDS); Albert Espelt, recerca en la salut pública i les desigualtats socials en salut. 16h Bases d'un nou model sanitari. Punts clau en la construcció d'una sanitat de propietat i provisió pública, universal i de qualitat. Àngels Castells, doctora en Ciències Econòmiques i presidenta de Dempeus per la Salut Pública; Elena Montserrat, metgessa de família i militant; Nines Maestro, membre de CAS Madrid i de Red Roja, Xavier Leonart, metge adjunt de cirurgia d'urgències. 18h Estratègies de lluita i canvi. Debat sobre com afrontem la lluita contra la privatització de la sanitat.

Col·lectius en lluita. Durant tot el dia, hi haurà fira d'entitats i col·lectius dels Països Catalans en lluita per la defensa de la sanitat pública. Audiovisuals durant tot el dia. Projectió de vídeos a càrrec de SICOM.

Lloc: Centre Cívic Cotxeres de sants. Carrer de Sants, 79

Més info: jornadasanitat.cup.cat

DJ20/02

BARCELONA Concentració contra la llei de l'avortament

19h Davant la catedral de Barcelona
Convoca: CNT-AIT

Projecció documental La Kosturica i vetllada

21h Reina d'Àfrica. C. Bolívar, 10. Amb la presència del director del documental i d'activistes de la Kosturica. Org: Valldures, grup de consum de Vallcarca. Més info: apvallcarca.wordpress.com

GIRONA

Cinquè aniversari de Kan Kolmo

Programa: 18:30h Pregó inici festa. Punt de Trobada de la Rambla. 20h Concert de rumba contra la MAT i sopar. Concert: El Cigarrito de Después i Dj Mari Kan Kolmo: Carrer del Carme, 43

VALÈNCIA

Presentació del col·lectiu llibertari i distribuïdora Independència Total

19:30h Casal Obrer i Popular Francesc Santacatalina. C. Salvador Ferrandis Luna, 42, baixos esquerra, barri de l'Oli-vereta, Nou Moles, València

DV21/02

BARCELONA Acte i sopar solidari amb la vaga de Panrico

19:30h Ateneu Popular de l'Eixample Ptge. Conradi, 2. Xerrada amb treballadores del comitè de vaga i sopar solidari per la caixa de resistència. Org: Ass. Drets Socials de l'Eixample Dret. Més info: dretsocialeixample.wordpress.com

BADALONA

Cinefòrum i sopador vegà

21h CNT Badalona. Ptge. Riu Congost, 5-7 baixos. Xerrada històrica sobre la revolta del Besòs de 1990, passi del documental *Besos al Besòs* i debat sobre les lluites veïnals en l'actualitat. Org: Grup Anarquista Sedició. Més info: grupsedicio.noblogs.org

GIRONA

Cinquè aniversari de Kan Kolmo

Programa: 17h Xerrada: *L'okupació a la Girona dels vuitanta*. 19h Concert: La voz rota, Hernia Fiskal, Montserrat, Insekto. Lloc: Kan Kolmo, Carrer del Carme, 43

DS22/02

BARCELONA

Assemblea oberta de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute

10h Seu d'Attac. C. Mallorca, 330

Xerrada: Turquia. De la revolta de Ghezi a la crisi de l'Estat?

19h Ateneu Rebel. C. Font Honrada, 32-34. amb Uraz Aydin, del sindicat de treballadores de l'educació i la ciència

MARTORELL

Marxa a Brians II en suport a Antúnez Becerra

11:30h Carretera de Martorell a Capellades km. 23,5, benzinera abans de l'últim encreuament a Brians II. Antúnez Becerra és un dels presos condemnats a dinou anys de presó pel moti de Quatre Camins l'abril de 2004. Està fent vaga de fam des del 14 de gener. Convoca: Grup de Suport

GIRONA

Trobada de Rokos Autogestionats.

Cinquè aniversari de Kan Kolmo

Programa: 10h Competi d'escalada. 14h Dinar popular. 16h Final de la competició i taula rodona

Jornada feminista

Programa: 16h Serigrafia i distri feminista. 18h Presentació expo *Dones i lesbianes reapropiant-se els seus cossos i desitjos*, xou - presentació del llibre *Curso de Defensa Personal para la mujer*. 19h Concert feminista: Indigo, Les Gates i Grup Sorpresa. Dj's Sabotage i Vagina en Lata

DM23/02

BARCELONA

Convocatòries antifeixistes

Fora legionaris!

Ni a Sant Andreu ni enlloc!

11h Plaça Orfila. Mostra de cultura popular, xocolatada i lectura del manifest. 12:30h Inici de la manifestació

Llibertat Fèlix!

Absolució antifeixistes

12h Plaça de Sants

DC26/02

BARCELONA

Jornada: Anarquia a les aules

Tot el programa a aldiaagonal.noblogs.org

FREQÜÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web) Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona)** www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos (només web) Terrassa** www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com
Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org
Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioaktivafm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de la plaça d'Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!

CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

dijous: 20:30h. Notícies 1
 dimarts: 20:30h. Iv Animalista
 dimecres: 20:30h. Contra-Infos

dijous: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
 El programa de punk de LaTele
 divendres: 21h. Programa de l'alguia

dissabte: 22h. Cineclub 1
 diumenge: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 20

Falca anticiclònica amb força sol i boirines de matinada a les comarques interiors i del prelitoral. Vents en calma.

DIVENDRES 21

Un front molt debilitat creuarà Catalunya d'oest a est. Ruixats al Pirineu de Lleida, interior de Girona i Maresme.

DISSABTE 22

Cap de setmana molt primaveral. Altes pressions, vent en calma, sol i temperatures properes als 20 graus.

DIUMENGE 23

Es mantindrà l'estabilitat durant tota la jornada, malgrat que a últimes hores hi haurà núvols a Ponent i al Pirineu.

DILLUNS 24

Ruixats al Pirineu amb cota de neu als 1000 metres. Quatre gotes a l'interior de Girona i nord de Barcelona. Núvols arreu.

DIMARTS 25

De nou la falca anticiclònica ens agafarà de ple. A l'espera d'un canvi de temps amb fred i pluja entre dimecres i dijous.

/ ARXIU ÁLVARO MÚNERA

«S'extingirà abans l'home que la crueltat amb els animals»

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Per què vas entrar en el món de la tauromàquia?

Vaig heretar l'afició del meu pare, que ja de ben petit em duia als toros com si es tractés d'una religió. Això va fer que, amb només dotze anys, mentre estudiava segon curs de batxillerat, comencés a torejar.

No tenies consciència del dolor animal?

A la dècada dels 80, els toros eren un fenomen de masses a Colòmbia. No hi havia cap moviment antitaurí que denunciés aquesta barbàrie i, entre els cercles socials, no sols s'obviava el maltractament, sinó que s'idolatrava el torero i es defensaven les curses amb l'argument que el toro està criat amb aquesta finalitat. Però vaig viure dos episodis que em van traumatitzar.

Què va succeir?

Primer, amb tretze anys, vaig matar una vaca que tenia un fetus al ventre. Em vaig posar a plorar, però el meu apoderat em va dir que, en lloc d'amoïnar-me, lluités per ser una figura del toreig. Més tard, vaig clavar quatre estocades a un toro que es resistia a morir. Va ser una carnisseria. Aleshores, l'interès per torejar a Espanya va ser el que va pesar més. I així, fins al fatídic accident a Albacete, on un toro em va enganxar fins a deixar-me paral·lègic. Es va complir la llegenda que

diu que, si no aprens a través de la raó, ho acabes fent per altres mètodes.

Allò et va empènyer a l'activisme?

Hi va contribuir el meu trasllat a l'Hospital de Miami per seguir la rehabilitació. Allà, vaig observar que la gent rebutjava el toreig, fins al punt de qualificar els toreros de maltractadors. La immensa majoria no entén que algú es pugui dedicar a torturar animals per divertir una colla d'insensibles. En veure que m'havia equivocat, se'm va despertar l'instint de compensar els meus errors. Des d'aleshores, sóc defensor dels animals.

“Si es traguessin els elements de crueltat, els protaurins deixarien d'organitzar curses”

Com ha canviat la teva vida?

Li ha donat sentit. Abans, em vestia de torero, anava a la plaça i, l'endemà, llegia els diaris per veure què deien els crítics. No aportava res de bo, a diferència dels metges o altres professionals. Ser torero només destrueix, mentre que defensar els innocents és la causa més justa de totes.

Fa uns mesos, l'Estat espanyol va declarar la tauromàquia 'patrimoni cultural'. Què en penses?

És una decisió aberrant d'una minoria que vol perpetuar aquest espectacle per fer negoci i perquè la prohibició de les curses feta pel Parlament de Catalunya no s'estengui a altres comunitats. Confio

que la declaració castigui el PP i remogui les consciències dels seus líders.

Per què costa tant legislar si el rebuig al toreig és majoritari entre la població?

Darrere hi ha negocis, però també uns dirigents amb mentalitats anacròniques. Han de pagar favors polítics i continuar amb una actitud egoista que no entén d'ideologies. També hi ha gent progressista per la qual l'herència familiar passa per sobre de la capacitat de posar-se a la pell de l'altre.

La solució passa per exigir la prohibició dels toros?

Considero que prohibir-los és equivocat perquè dona peu als protaurins a utilitzar el dret al treball per mantenir-los. En canvi, si es traguessin els elements de crueltat, els protaurins deixarien d'organitzar curses perquè, com solen confessar, sense sang ni mort, els toros no els agraden.

Amb tot, anem pel bon camí per acabar amb la tortura animal?

Es pot reduir a través de l'exemple i la pedagogia a les escoles. Però és molt complicat d'eliminar perquè hauria de canviar el paradigma del consum, ja que part de la indústria alimentària, tèxtil i cosmètica es basa en el maltractament animal. Si, a això, hi afegim l'explosió demogràfica i l'ús desbocat dels recursos a què ens porten els governs... sóc pessimista. Som pocs els qui alcem la veu contra aquesta barbàrie; penso que s'extingirà abans l'home que la crueltat amb els animals. ◀

Álvaro Múnera

Extorero, activista pels drets dels animals

Álvaro Múnera va ser cridat a torejar a Albacete el 22 de setembre de 1984, quan només tenia divuit anys. Per aquest jove colombià, estrenar-se a la ciutat manxega era l'oportunitat per situar-se entre els millors 'matadors' del planeta. En plena actuació, un toro de la ramaderia del Marquès de Villagodio el va enganxar per la cama esquerra i el va llançar enlaire. Va patir una lesió medul·lar completa, acompanyada d'un traumatisme cranioencefàlic. El diagnòstic va ser terrible: no podria caminar mai més. “Sóc l'únic torero supervivent amb cadira de rodes”, afirma. Arran d'aquella desgràcia i del contacte amb un entorn completament allunyat de la tauromàquia, Múnera va iniciar un gir en la seva vida. Avui és regidor de la ciutat de Medellín i s'ha erigit en un referent de la lluita contra el maltractament animal. Des de la Fundació FAONA i la presència activa a les institucions, Múnera treballa perquè s'eradiqui la tortura com a forma de negoci i diversió, mentre promou iniciatives per a la defensa dels drets dels animals.